

66. évf., 2012. III. 1., ára 50 dinár

8

Jó Pajtás

Téli vadász

Bátaszéki Matematikaverseny – vajdasági elődöntő

2012. február 18-án, szombaton délelőtt 10 órai kezdettel tartották meg a XXIII. Bátaszéki Matematikaverseny vajdasági elődöntőjét az újvidéki Petőfi Sándor Általános Iskolában. A bátaszéki Kanizsai Dorottya Általános Iskola és a Tolna Megyei Matematikai Tehetséggondozó Alapítvány Károlyi Károly főszervező irányításával néhány éve vajdasági elődöntőt is tart az újvidéki Módszertani Központ által Tapiska Szilvia szervezésével. A 2011/12-es évi vajdasági területi döntőt iskolai bajnokságok előzték meg október folyamán. A vajdasági elődöntőre azok a kis matematikusok juthattak el, akik elérték a szervezők által meghatározott pontszámot az iskolai selejtezőkön. A döntőre, amelyet 2012. március 30-án tartanak majd Bátaszéken, azok a felsős tanulók me-

hetnek, akik első helyezést értek el az újvidéki megmérettetésén.

Az elődöntőn a következő települések tanulói vehettek részt: Felsőhegy, Temerin, Palics, Szabadka, Újvidék, Zenta, Topolya, Doroszló, Tiszakálmánfalva és Kishegyes, mintegy 30 diák. Az eredmények a következőképpen alakultak:

3. osztály

1. Sétáló Kornél, Topolya
2. B. Varga Boglárka, Palics

4. osztály

1. Besnyi Levente, Szabadka
2. Bózsó Szintia, Palics
3. Paróczy Orsolya, Kishegyes

5. osztály

1. Cirok Balázs, Topolya
2. Brindza Mátyás, Doroszló

6. osztály

1. Sétáló Denisz, Topolya
2. Csizmadija Klaudia, Szabadka
3. Kocsicska László, Temerin

7. osztály

1. Fenyvesi Abigél, Zenta
2. Korhecz Réka, Palics
3. Tomik Nikola, Topolya

8. osztály

1. Gyarmati Edvárd, Szabadka
2. Juhász Bence, Felsőhegy
3. Mucsi Edina, Felsőhegy

Brindza Ildikó

Télűző ünnepség Óbecsén

A téli, a tél végi vidám mulatozások időszaka a vízkeresztől hamvazószerdáig tartó farsang. Ilyenkor vége-hossza nincs a mulatozásoknak. Valamikor a farsangi bálokon találtak egymásra a fiatalok.

Ezt a hagyományt játszották el a gyerekek is február 19-én a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkörben Cseszák Balázs és Cseszák Korcsik Anikó irányításával.

A buli kezdete előtt a főszervező elmondta, hogy telente mindig megrendezik a gyerekek szórakoztatására a Maskarádét, ahol farsangi játékokkal, táncokkal szórakoztatják őket.

– Elmaradhatatlan ilyenkor a mindenki számára szórakoztató, vidám lagzi a Bececs néptáncegyüttes táncosaival, s az azt követő felvonulás, tánc, farsangi játék. A zenét a kultúrkör népzenei szolgálatai, a fánkot pedig mi, szervezők biztosítjuk. Ez a rendezvény sem jöhetett volna létre a Bethlen Gábor Alapítvány támogatása nélkül – hallottuk Cseszák Balázstól.

Nagy volt a nyüzgés a kultúrkör nagytermében, a jelmezbe öltözött gyerekek voltak

Miss Szósi és a boszorka páros tánc

vagy százan, vagy ennél is többen. Igen sokféle jelmezt láthattunk. Tetszett a bohóc, a tündér, a krokodil, a hercegnő, a miss Szósi, a boszorkány, a szakács, a géza, a kínai hölgyek... Meg természetesen a menyasszony és a vőlegény, az őket összeadó anyakönyvvezető, a lagziban elmaradhatatlan vőfély...

A jó népzene mellett mindenki táncolt, majd a vőfély bejelentette a két fiatal egybekelését. Az volt a mulatságos, hogy a vőlegényt egy alacsony lány, a menyasszonyt pedig egy magas fiú alakította. A tréfás polgári esküvőt az egyházi követte. Ez stílusos volt, mert az utcán, a sarkon lévő keresztnél került rá sor. Nemcsak a kultúrkörben láthattuk a jelmezbe öltözött fiatalokat, hanem az utcán is fölvonult a „násznap”. A terembe való visszatérés után a játék következett.

A fiatalok lufikat kötöttek a lábukra, s úgy ropták a csárdást. Az győzött, akinek épségben maradt a lufija. Nagy volt ám a durrogás, mikor szétpukkadtak a lufik, s ha eddig nem ijedt meg a tél, hát most sikerült elijeszteni.

Szalmabábu-égetés

A lufis tánc győztese

A buli fénypontja a telet jelképező szalmabábu elégetése volt. Ezzel jelezték az összesereglettek, hogy véget kívánnak vetni a télnek.

Koncz Erzsébet

A kínai lányok

A zenekar és a főszervezők

Csárdás

A vőlegény főhúzza a gyűrűt a menyasszony ujjára

Az utcai fölvonulás

A jó tanár ismérvei

iskolás éveinket végigkísérik a tanítók és tanárok, akik nemcsak tanítanak, hanem nevelnek, segítenek is minket. Általuk ismerjük meg a számok titkait, az irodalom szépségeit, az élet működését, megtanulunk barkácsolni, elsajátítjuk valamelyik idegen nyelv alapjait, belekukkantunk a kémiai folyamatok csodáiba, és ott vannak, ha támaszra van szükségünk. De bizony azok is ők, akik behúzzák az egyest, akik szigorúságukkal néha félelmet keltenek bennünk, leszidnak bennünket vagy büntetést rónak ki ránk. Néhány tanár nagyobb népszerűségnek örvend a gyerekek körében, míg másokat valamiért kevésbé szeretnek. A kérdésre, hogy mi lehet ennek a hátterében, s a diákok szemében milyen egy jó tanár, a szabadkai Október 10. iskola tanulóival próbáltunk választ találni.

A nyolcadikos **Rózsa Petra** szerint a tanárnak nem szabad kivételeznie a tanítványokkal, mindenkit egyformán kell kezelnie, azzal, hogy az teljesen más, ha valakinek segítségre van szüksége, vagy a tehetsége miatt többet kell foglalkozni vele.

– Egy tanárnak nem szabad sem túl engedékenynek, sem túl szigorúnak lennie, de ha nem tudja megtalálni az egyensúlyt, akkor is inkább szigorúbb legyen, mert akkor talán többet tanulunk, persze a túl nagy szigorúság sem jó. Ne úgy próbálja megoldani a kellemetlen helyzeteket, hogy felemeli a hangját. Persze azt sem szabad megengednie, hogy a tanulók feleseljenek vele, mert ha nem szól érte semmit, azok még inkább kihasználják ezt, s nem tisztelik. Szerintem fontos, hogy ne legyenek túl komolyak, akkor mi is nyugodtabbak vagyunk, nincs bennünk félelem. Legyenek kedvesek és segítőkészek, főleg a gyengébb tanulókkal. Aki pedig érdekesen tudja előadni az anyagot, annak a tanárnak az órájára mi is jobb kedvvel megyünk be.

A hetedik **Bacsó Henrietta** úgy véli, egy tanár legyen kedves, segítőkész, érdekes órá-

kat tartson, magyarázzon jól, legyen megértő, és adjon elég időt felkészülni az ellenőrzőre vagy a felelésre.

– Az is fontos, hogy legyen tapasztalt. Szerintem az idősebb tanárok érdekesebb órákat tartanak, de a fiatalabb tanárok némelyike is képes rá. Idővel persze mindenki megtanul jól tanítani, ám biztos vagyok benne, hogy nehéz tanárnak lenni, például rossz jegyet adni, ha tudjuk, hogy a tanuló többre is képes. Én ilyenkor adnék egy lehetőséget a diáknak, hogy készüljön fel a következő órára, és nem írnám be rögtön az egyest, de legközelebb már nem lennék engedékeny. Meg kell találni az egyensúlyt a szigorúság és az engedékenység között. Ha a tanár rosszkedvű, az egész óra hangulata rossz lesz, ezért jó, ha egy tanár vidám, és fontosnak tartom, hogy a tanulót a képességeihez mérten osztályozza. Az sem jó, ha sokat kiabál, mert a gyerekek kevésbé szeretik a kiabálós tanárokat.

Varkulya Csongor és **Kádár Dávid** most ötödikes. Ők még csak néhány hónapja ismerkednek a tanáraikkal, de Dávid úgy érzi, némelyiküket máris sikerült valamennyire kismerniük.

– Szerintem a tanárok többsége nagyon kedves, nagyon jó órákat tartanak, ám vannak olyan tanárok is, akikkel nehezebb kommunikálni – mondja Dávid. – Ez alatt azt értem, hogy a tanárnak van egy kedvence, és csak vele foglalkozik, ez pedig nem helyes. Szerintem egy tanárnak mindenkiel egyformán kell bánnia, egyesekre fordíthat több figyelmet, de nem szabad velük kivételeznie. Egy jó tanár egyszerre kedves és szigorú, tudnia kell nevetni, és jó, ha esélyt ad a javításra. Szerencsére több tanárunk is ilyen. Én a fiatalabb tanárokat szeretem jobban, mert ők kicsit lazábbak, viccesebben tartják meg az órákat, érdekesen magyaráznak, és ilyenkor mi is jobban figyelünk. Többségében tanárnőink vannak, de úgy vélem, a fiúk valahogy jobban megtalálják a

hangot a tanárokkal, mint a tanárnőkkel, a tanárnők pedig inkább a lányokkal vannak jobb kapcsolatban.

Csongor is elsőként a szigorúságot emeli ki.

– Nem jó, ha egy tanár nagyon szigorú, és fontos, hogy jól tudjon bánni a gyerekekkel. Ezt valamennyire meg lehet tanulni, de érzék is kell hozzá. Szerintem nem is lehet mindenki-ből jó tanár. Akik okosak, szeretik a gyerekeket, ezt szeretnék csinálni, és esélyt adnak azoknak is, akik nehezebben tanulnak, azokból jó tanár lesz. Fontos, hogy egy tanár ne legyen rosszkedvű, mert a mosolygós tanároktól kevésbé félünk, és könnyebben megjegyezzük azt, amit az órán tanulunk. Úgy látom, hogy a tanáraink többsége vidám, és őket jobban is szeretjük. Egy tanár azzal tudja kivívni a tiszteletet, ha jól és viccesen adja elő az anyagot, nyitott a tanulók iránt, lazább és jókedvű. Szerintem vannak tantárgyak, amelyeket inkább tanároknak kell tartaniuk, és vannak, amelyeket inkább tanárnőknek. Mondjuk a történelem, torna, műszaki, fizika inkább tanárnak való, a magyar, kémia, rajz inkább nőies tantárgy, de vannak vegyesek is.

A hatodik **Fehér Flórának** is az a véleménye, hogy egy jó tanár kedves, vidám, engedékeny és igazságos.

– Csak mértékkel kell engedékenynek lennie, nem szabad mindent megengedni a diákoknak, vagy egymás után esélyt adni a javításra, mert az nem jó. A túl engedékeny tanárnak nincs meg a tekintélye a tanulók előtt. Fontos, hogy egy tanár tudjon nevetni, és jól adja elő az anyagot. Én a fiatalabb tanárokat egy kicsivel jobban szeretem, mert ők sokkal vidámabbak, türelmesebbek. Nem lehet könnyű tanítani, osztályozni, fegyelmet tartani, de szerintem, ha valaki jó ember, akkor jó tanár is lehet belőle, emellett fontosnak tartom, hogy egy tanárra a bajban is lehessen számítani.

Sztojánovity Livia

 TERMÉSZET

Várakozó egerészölyvek

Patkányfejű pocok

Atél vége felé a gyakran még hófedte legelőkön néha percekig járhatunk anélkül, hogy állatok bukkannának elénk. Azután mintegy varázsütésre hirtelen megélnékül a határ. Hullámzó repüléssel nagy csapat tengelic érkezik. Az árokpart fölé érve fordulnak egyet, majd az ott levő bogáncsokra ereszkednek. Ahányszor csak látom, mindig elgyönyörködtet a sok, aranysárga csíkkal ékes fekete szárnyával egyensúlyozó madár. Valahol dolmányos varjú károg, míg a távolban egerészölyv repül. Egy magányos fára ül fel, és mozdulatlanul vár arra, hogy pocok vagy egér bukkanjon elő a hó alól. Havas időben nem könnyű az ölyvek sorsa. A vadászok néha a fejét követelik, ha nyúl- vagy fácándögön pillantják meg. Pedig e madár nem árthat az egészséges nyúlnak vagy fácánnak, meg sem próbálja elkapni őket. Ha viszont sörétezett és később elpusztult állatot talál, nyomban ráereszkedik. (2012. Magyarországon az egerészölyv védelmének éve!)

A csatorna mentén egerekre vadászik a hermelin. Fehér, téli bundája nagyszerűen álcázza, amint a nádszálak és a csatornát kísérő egyéb növények között bujkálva zsákmányát keresi. Néha felágaskodik, körülpillant, azután tovább kutat a sűrűben. Percekre eltűnik, majd újra előbukkan, és ahogy fordul, jól látni fekete farokhegyét. Aki ügyesen tudja utánozni az egér cincogását, a vadászó hermelint vagy menyétet közelre csalogathatja.

A tanya közelében álló magányos nyárfa messziről feketélik a rengeteg vetési varjútól. Hangosan kárognak, de közben az istálló felé figyelnek. Amikor pedig az ajtó kinyílik, és kiömlő párafelhőben megjelenik a trágyát toló gazda, valamennyien elhallgatnak. Alig borítja le gőzölgő terhét, és indul a talicskával az istálló felé, a frissen gőzölgő kupacot máris ellepik a varjak, és éhesen kutatnak ehető maradványok után.

Egerészölyv

A vetési varjú élelmes és tanulékony madár. Kelet-Európa felől késő ősszel hozzánk érkezett nagy csapatai a hazai állománnyal együtt járnak a határt. Az utak mentén az autókból kidobott hulladékra, kenyérhéjra, almacsutkára várnak, de mindig ügyesen kitérnek a következő jármű elől. Autók által elütött varjút csak nagyon ritkán látni az utakon. De ott sétálnak a vasútállomásokon, a falusi kertekben, mindenütt, ahol táplálékot remélhetnek. Gyermekkoromban figyeltem meg, amint naponta követték a télidőben is kihajtott kondát, és a kanász az állatok hulladéka alá rejtett csapóvassal fogta meg a levesrevalót. A Kelet-Európa felől érkezett vetési varjak egyébként már február közepe táján hazafelé indulnak.

Március elején már megkezdődik a mezei nyulak párzási (bagzási) ideje. Ilyenkor nappal is mozognak, hárman-négyen követik egymást, és a kanok egymásnak ugorva harcolnak a nőstények kegyeiért. A mezőn talált kitépett, barna szőröcsomók a lovagi tornák helyszíneit jelzik.

Aki télidőben az osztrák hegyekben jár, találkozhat a mi nyulunk északon élő, de az Alpokban szigetszerűen előforduló rokonával, a havasi nyúllal, amelynek bundája a téli időszakra hófehérré változik. De azzal is alkalmazkodik a hófedte környezethez, hogy a talpa erősen szőrös, mert ez nagyban megkönnyíti számára a mozgást a havas felületen. Aki látni szeretné, havasi legelőkön, a törpefenyők birodalmában vagy lejjebb, a ritkás erdőkben keresse.

Az északi vagy régebbi nevén patkányfejű pocok holarctikus elterjedésű faj, de mint jégkori maradvány, néhány helyen Magyarországon is előfordul. Amikor a Madártani Intézetben a baglyok táplálékvizsgálatával foglalkoztam, a gyöngybagoly és az erdei fülesbagoly köpeteiből került elő, de előfordul a Balatontól délre és az északnyugati országrész több pontján is. Mint északi elterjedésű állat, időszakunkban érzi igazán jól magát. Ilyenkor a nappali és éjszakai órákban egyaránt tevékeny. Főleg a náddal és sással borított mocsaras területeket kedveli. Szaporodási időszaka márciusban kezdődik és kora őszig tart. A nőstények három-öt alkalommal kölykeznek, egyszerre két-tizenkét fiókájuk van.

Sch. E.

Mezei nyulak párzása

Vetési varjú

Átköltöztettek egy indiai falut a tigrisek védelmében

Észak-India egyik természeti rezervátumában egy egész falut költöztettek el, hogy több helyet biztosítsanak a helyi tigriseknek, és ezzel is védjék az ország hanyatló nagymacska-populációját.

Umri falvát a Rajasthan állambeli Sariska tigrisrezervátumból költöztették el – jelentette a park vezetője. Elmondása szerint a költöztetésre a családok együttműködésével került sor. A művelet segít biztosítani a megfelelő élelteret a nagymacsák számára.

A hatóságok kompenzációt nyújtottak az érintett családoknak, 1 millió rúpiát, vagy pedig földet és pénzt kaptak kombinálva, hogy

új otthont építhessenek maguknak. India ad otthont a világ gyorsan hanyatló, vadon élő tigrispopulációja felének, de folyamatosan küzd azért, hogy a nagymacsák egyedszámának csökkenését meggátolja, melyet az orvvadászok, a nemzetközi csempészhalozatok és az élőhelyek elvesztése vált ki. A Sariska Nemzeti Park az Aravalli hegyvonulatnál található, és mintegy 167 kilométerre terül el Új-Delhitől. Jelenleg csak öt tigrisnek ad otthont, a park pedig azon ügyködik, hogy az elkövetkező hónapokban még több falusit átköltöztessen. A különböző települések kiürí-

tését 2013-ig tervezik elvégezni. India nemrégiben egy sor intézkedést fogantatosított, hogy meggátolja a tigrisek egyedszámának csökkenését. A szakemberek bejelentették, hogy felfegyverzett csapatokat küldenek az India déli részén elterülő dzsungelbe, hogy meggátolják az orvvadászok tevékenységét.

India tigrispopulációja az 1947-es mintegy 40 ezer állatról 2011-re mindössze 1706 egyedre csökkent.

Lila mókust csaltak csapdába

A Pennsylvania állambeli Jersey Shore-ban él egy házaspár – név szerint Percy és Connie Emert –, akik úgy „bánnak el” a kertjükben garázdálkodó mókusokkal, hogy csapdába csalják őket, hogy néhány kilométerrel arrébb engedjék őket szabadon. Így a rágcslóknak sem esik bántódása, és a kert is nagyjából ép marad.

Nemrég azonban olyan mókus sétált be az állatbarátok csapdjába, hogy maguk sem akarták elhinni. „A fülei még belül is lilák voltak. Nem olyan volt, mintha beleesett volna valamibe. Egyáltalán nem úgy nézett ki.”

Az állatka kapott egy facebookos rajongói oldalt, és a nyolcezernél is több rajongó azonnal nekiállt elméleteket gyártani.

A legtöbben azt valószínűsítik, hogy lila festékbe esett, esetleg valamilyen egyéb folyadékkal érintkezett, amely képes volt a

szőrét így megváltoztatni. De volt olyan is, aki szerint állatvédők pingálták ki épp azért, hogy a bundájának ne legyen értéke.

Egyelőre senki nem tud biztosat állítani, ráadásul az állatbarát házaspár – szokásához híven – már szabadon engedte, így az érdeklődő tudósoknak csak néhány szőrminta maradt, ha meg szeretnék oldani ezt a tudományos rejtélyt.

Megtalálták a világ legkisebb kaméleonját

Az alig valamekkora állat teljes testhossza csak három centiméter.

Bár a Madagaskártól nem messze felfedezett *Brookesia micra* nem kisebb a világ legkisebb gerincesénél (a mindössze hét milliméter hosszú törpebékánál), valószínűleg a legkisebb hullók közt tudhatja magát. A kaméleoncsalád legújabb tagjai egy mindössze néhány négyzetkilométeres területen találhatóak meg, és gyufafejnyi méretükkel nem nagyobbak azoknál a legyeknél, amiket „átlagos” rokonaik ebédelni szoktak. Ted Townsend, a San Diegó-i Állami Egyetem munkatársa genetikai vizsgálatokat végzett, és eredményeivel kapcsolatban a Daily Mailnek azon feltételezéséről nyilatkozott, hogy „a kaméleonok kisebb és nem túl feltűnő ősoktól származhatnak”.

Háton repülő ludak

Ha leszálláskor hamar eszeretnének ereszkedni és lassítani, a vadludak többször megfordítják testüket, miközben a fejük mozdulatlan marad. A nyakukat a lehető legtovább tekerik, így 180 fokos fordulatot érnek el, szárnyaik alól pedig távozik a levegő. Más fajok – elsősorban vízimadarak – is használják ezt a lassítótrükköt, de úgy tűnik,

a ludaknak sikerült igazán tökélyre fejleszteniük. Elsősorban akkor alkalmazzák, amikor fennáll a veszélye, hogy egy lassú leszállással kiszolgáltatnák magukat az esetleges vadászoknak. Két holland amatőr filmes, Hans de Koning és Lodewijk van Eekhout első ízben rögzítette a folyamatot videóra, amelyet a Wageningeni Egyetem díjjal jutalmazott.

HOROG

Sügérek, ébresztő!

A sügért a korán ébredő halak közé szoktuk sorolni. Ez a megfogalmazás meglehetősen szokatlan, hiszen halaink nem szoktak aludni. Legalábbis nem úgy, ahogyan az ember teszi. Az úgynevezett alvási időszak a halaknál azáltal jut kifejezésre, hogy a víz lehűlésével párhuzamosan életvitelük lelassul. Szívverésük száma csökken, lassul a vérkeringésük, élelemfelvételük egyre kisebb, mind kevesebbet mozognak... Aztán, amikor már keményen betelel, úgy tűnik, hogy halaink nem csinálnak semmit. A tavasszal érkező felmelegedéssel ennek a folyamatnak fordítottja indul be. És a halak – most az egyszer mi is mondjuk így – felébrednek.

Az elsők között – így tartja a horgászbolcsesség – a ragadozók kezdenek mozgolódni. Tehát a csuka, a süllő... Pedig a harcsa is ragadozó, aztán mégis az utolsók között kezd... „ébredezni”. Most azonban foglalkozunk a sügérral. Ezt a kis növéssű tuskeshátú a horgászterminológia, de olykor a haltan is, az úgynevezett kisragadozók közé sorolja. Vizeinkben ugyanis rendszerint egy kilónál kisebbre nő, ezért, ha a horgász félkilósat fog belőle, arra már szabad azt mondania, hogy nagy.

A sügér a táplálékláncolatban rendkívül fontos szerepet tölt be. A lassú, eliszaposodó, nyáron erősen felmelegedő síkvidéki vizekben is jól feltalálja magát. Ott, ahol a nagy testű ragadozóknak nincs megfelelő életterük, az apró növéssű gyomhal iszonyatosan elszaporodhat. Persze élettanilag nézve ez nem baj, de a horgász szemével nézve ez már máshogy fest. A sügér számára azonban a horgászati haszontalan apróságok kitűnő, mondhatjuk testreszabott falatot jelentenek.

Mivel takarásból rendkívül ügyesen támad, testmintázatának köszönhetően viszont kitűnően beleolvad a környezetébe, táplálék-szerzése meglehetősen gördülékenyen történik. Ehhez hozzájárul aránytalanul nagy szája is. Ha ráveti magát a kiszemelt prédára, annak másodperci meg vannak számlálva.

A horgászok megfigyeltek egy jelenséget, amely azt sejteti, hogy a természetes sügér rajba verődve szervezeten vadásznak. Konkrétan

tan a Fehértemplom környéki kavicsbányatavakat emlegetik, ahol ezt jól szemmel lehet kísérni. A hajnali órákban, közvetlenül pirkadat előtt a küszrajok hirtelen elkezdnek mozgolódni, bár látható jel nem utal arra, hogy bármi is zaklatná őket. Idővel a rajok közelebb kerülnek a partvonalhoz, mind jobban összeverődnek, de továbbra is megtartják az alakzatot. Ekkor már látszik, hogy az összetömörülő küszöket zömök halak raja tereli a part menti sekély irányában. Amikor a küszrajban egy pillanatra felbomlik a rend, a zömök ragadozók egyike – ekkor már látszik, hogy sügerről van szó – beront a küszök közé. Ettől aztán végérvényesen felbomlik a raj, a sügerek pedig egyesével, de hihetetlen gyorsasággal rátámadnak a rajból leszakadó egyedekre. A sajátságos körvadászatot percnként megisméltik, de amint felkel a nap, nyomtalanul eltűnnek. Nap közben – mivel az ilyen vizek kevés takarást nyújtanak – a sügerek elvonulnak a mélyebb vízrézsekre.

A növényzettel erősen benőtt vizeken, ahol lesből lehet támadni, a sügerek ilyen viselkedése ritkaságszámba megy. A hamarosan bekövetkező olvadás után azonban vizeink még húzamosabb ideig növénytelenek lesznek. Persze áll még a tavalyi nád, vagy vízbe dőlt fák koronái nyújtanak takarást, de a vízi növényzetre még várni kell. A sügéreket azonban közvetlenül az olvadást követően – amint egy kicsit megemelkedik a víz hőmérséklete – hamarosan hatalmába keríti a zsákmányszerzés ösztöne.

Ilyenkor azért is könnyebb horogra csalni a sügért, mert azok a halak, amelyekkel táplálkozik, úgyszintén kevesebbet mozgolódnak. Tehát könnyebben megtalálja a csalikát. Ilyenkor a sügér sokkal hatásosabb porgetve horgászni, hiszen ezáltal nagyobb vízterületeket kutathatunk át. A műcsalis horgászásnak az is óriási előnye – nemcsak most, hanem általában is –, hogy nem kell természetes csali után kutatnunk. Elővesszük műcsalikészletünket, kézbe a horgászbótot, és irány a vízpart. De majd csak akkor, ha teljesen(!) elolvadt a jég.

Küldjetelek...

- **Élménybeszámolót**
- **Ilyen halat fogtam! – Milyen halat fogtam?** (Képpel, leírással, helymegjelöléssel...)
- **Milyen halat fogtam?** (Képpel, leírással, a halszakértőknek feltett kérdéssel...)
- **Bemutatom horgászhelyemet, horgászvizemet**
- **Lefényképeztem!** (Fotóitokat legjobb fotósaink fogják értékelni.)
- **Van egy kérdésem!**

Címünk:

**Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1.,
21000 Novi Sad**

E-mail címünk

**jopajtas.bum@magyarszo.com
dunaimisi@gmail.com**

Telefon: **021/457-100 mobil: 064/467-10-55**

Március 1.

Albin, Félix és Dávid napja.

Albin: A latin Albinus családnévből ered. Jelentése: fehér. Ezenkívül lehet a germán eredetű Alvin alakváltozata is, amelynek jelentése: nemes, tündér, barát.

Félix: Latin eredetű név. Jelentése: boldog, szerencsés.

1920. III. 1. (92 éve)

A magyar Nemzetgyűlés elsöprő többséggel választotta meg Magyarország kormányzójává Horthy Miklóst. A Nemzetgyűlés gyakorolta a törvényhozó hatalmat, a kormányzó pedig – a Nemzetgyűlésnek felelős minisztériumon keresztül – a végrehajtó hatalmat.

1810. III. 1. (202 éve)

Megszületett Frédéric Chopin lengyel születésű francia zeneszerző.

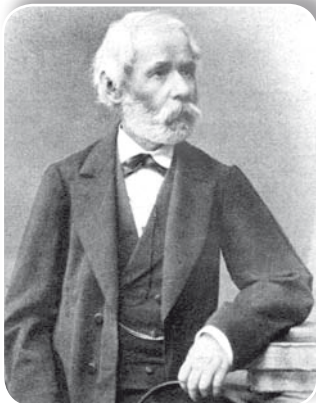
Március 2.

Lujza, Károly, Henrietta, Henrik, Absa, Absolon, Axel és Lél napja.

Lujza: Francia eredetű név, a Lajos férfinév francia megfelelőjének a női párjából (Louise) származik. Jelentése: hírnév, háború. Lehetséges, hogy latin-germán eredetű. Jelentése: a Lucretius nemzetséghez tartozó.

Lél: Finnugor, magyar eredetű név, Árpád fejedelem dédunokájának a neve. Jelentése: kürtös, kürtfúvó.

1817. III. 2. (195 éve)

Megszületett Arany János, író, költő, műfordító, a Toldi szerzője. Petőfi Sándor barátja. Életművével – melyből kiemelkedik a Toldi-trilógia és

számos balladája – jelentősen hozzájárult a magyar nyelv gazdagításához.

1908. III. 2. (104 éve)

Gabriel Lippmann bemutatta háromdimenziós, színes fotográfiáját a Francia Tudományos Akadémiának Párizsban.

Március 3.

Kornélia, Frigyes, Kamilla, Oszkár, Irma, Kornél és Aszter napja.

Kornélia: A Kornél férfinév latin eredetijének a női párja. Jelentése: corneliusi, szarv, somfa.

Aszter: Görög eredetű név. Jelentése: csillag.

1831. III. 3. (181 éve)

Megszületett George Mortimer Pullman, a vasúti hálókocsi feltalálója. Cége kifejlesztette még az összevont háló-étkezőkocsikat, a külön étkezőkocsikat, és a vagonok közti átjárást biztosító kocsikat.

1878. III. 3. (134 éve)

Megkötötték a San-Stefano-i békét Oroszország és Törökország között, melyben Törökország elismerte a balkáni államok függetlenségét.

Március 4.

Kázmér, Adrienn, Adrián, Adriána és Lúcius napja.

Kázmér: A Kazimir név magyar alakváltozata, amely szláv (lengyel) eredetű. Elemeinek jelentése: alapít, hirdető + béke, békealapító.

Lúcius: Latin eredetű. Jelentése: virradatkor született.

1832. III. 4. (180 éve)

Negyvenegy éves korában Párizsban meghalt Jean-François Champollion francia nyelvész és egyiptológus, aki 1822-ben a rosette-i kő segítségével megfejtette a hieroglifákat. 1799-ben a Nílus deltájában, Rosette-ben találták meg azt a követ, amelyre V. Ptolemaiosz egyiptomi király rendeletét vésték három nyelven: egyiptomi hieroglif írással, démotikus és görög írással.

1678. III. 4. (334 éve)

Velencében megszületett Vivaldi (teljes nevén: Antonio Lucio Vivaldi) olasz zeneszerző és hegedűvirtuóz (4 évszak). Az olasz barokk egyik legkiemelkedőbb és legtermékenyebb zeneszerzője, korának nagy hegedűvirtuóza.

Március 5.

Adrián, Adorján, Adrienn, Adriána, Teofil, Özséb és Olivér napja.

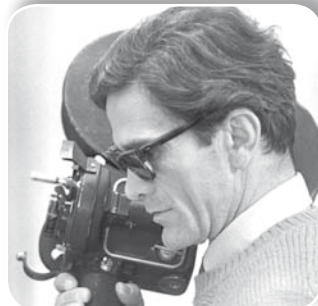
Adrián: A latin Hadrianus névből származik. Jelentése: (a Velence tartományban levő) Hadria városából való (férfi). Az Adorján ennek a magyar változata.

Özséb: Görög, latinosított eredetű (férfi)név, az Eusebius névnek a rövidült, magyar formája. Jelentése: istenfélő, jámbor.

304. III. 5. (1708 éve)

Szent Adorján: Lisszabon, valamint a katonák, börtönőrök, hóhérok, kovácsok, követek védőszentjének ünnepe. Teljes neve: Nikodémiai Szent Adorján (Adrianus). Az afrikai születésű, Nikodémiában élt katonatiszt keresztény hite miatt 304 körül szenvedett vértanúságot.

1922. III. 5. (90 éve)

Bolognában (Olaszország) megszületett Pier Paolo Pasolini rendező, színész, forgatókönyvíró, zeneszerző. Ismertebb művei: Ferrara hosszú éjszakája, Rogopag, Teóréma, Dekameron, Salo, avagy Sodoma 120 napja, Canterbury mesék.

Március 6.

Inez, Leonóra, Ágnes és Elvira napja.

Inez: Az Ágnes spanyol megfelelője. Jelentése: szűzies, tiszta, szemérmes. A középkorban a latin agnus (bárány) szóval azonosították, a hasonló hangzás és a bárány jelképes jelentése alapján.

Leonóra: Az Eleonóra önállóult rövidülése, amely az arab Ellinor névből származik. Jelentése: Isten az én világosságom. Spanyol közvetítéssel került Franciaországon át Angliába, később onnan terjedt el egész Európában.

1475. III. 6. (537 éve)

Az olaszországi Caprese-ben megszületett Michelangelo Buonarroti

olasz festő, szobrász, építész és költő. 1496-ban Rómába ment, ahol megalkotta a Pietà című márványszobrát. Az 1501-ben befejezett szobor Máriát ábrázolja, aki karjában tartja a halott Jézust. 1501-ben Michelangelo viszatért Firenzébe, ahol Dávid-szobrán dolgozott. Rómában megbízták a Sixtus-kápolna mennyezetének kifestésével. 1508-tól 1512-ig festette a bibliai jeleneteket a világ teremtésétől az angyali üdvözletig. 1541-ben fejezte be az Utolsó ítélet című freskójával a Sixtus-kápolnában lévő művét. 1547-től a Szent Péter-bazilika építésének irányítását vette át, amelynek kupoláját az ő tervei szerint építették.

1937. III. 6. (75 éve)

Megszületett Valentyina Vlagyimirovna Tyereskova-Nyikolajeva, az első női űrhajós.

Március 7.

Tamás, Perpétua, Felicitász és Tomaj napja.

Tamás: A héber eredetű bibliai név, a Teomo névből származik. Jelentése: iker. A görögök Thomas formában vették át, jelentése: csodálatos. **Perpétua:** Latin eredetű női név. Jelentése: állandó, szakadatlan; állhatatos. Az 1990-es években szörványos név, a 2000-es években nem szerepel a 100 leggyakoribb női név között.

1530. III. 7. (482 éve)

A Pápa visszautasította, hogy felbontsa VIII. Henrik házasságát. Válaszul magalapították az anglikán egyházat. Ennek hivatalos neve: Anglia Egyháza (Church of England). Az alapvető szentségeket nem törölte el, viszonylag mérsékelt reformról volt szó. Az anglikanizmus gyorsan és széles körben terjedt, ez tulajdonképpen egy pápa nélküli katolicizmus. Azóta is a mindenkor angol uralkodó egyben az Anglikán Egyház feje is.

1274. III. 7. (738 éve)

Fossanában (Itália) meghalt Aquinói Szent Tamás teológus és filozófus, aki az értelem és a hit elkülönítésével foglalkozott. Kidolgozta a hit és a tudás, a kinyilatkoztatás és az értelem szintézisét arisztotelészi és ágostoni gondolatok átvételével. Aquinói Tamás és Albertus Magnus volt a két legjelentősebb középkori filozófus Európában.

Az ókori egyiptomiak hitvilága

Az ókori egyiptomi vallás az egyiptomi emberek több mint 3000 évig fennálló hitvilágának öröksége, a kereszténység és az iszlám előtti időkből, melyről ismereteink a hivatalos egyiptomi teológiából és a lakosság felső rétegeinek kultuszemlékeiből származnak. Az egyiptomi világgépnek egységes színezetet ad a vallási mítoszokban a világrend harmóniájára való törekvés megnyilvánulása.

A korabeli írásos emlékekből megállapítható, hogy az egyiptomiak egyes természeti jelenségekben természetfölötti erőknek a megtestesülését látták, melyet a hieroglif írásban, a művészi ábrázolásokban emberi, állati, növényi vagy akár egy tárgy alakjában mintáztak meg. A fáraónak a napisten, Ré fiaként való tisztelete az Óbirodalom közepétől vált általánossá.

Az isteni erők sokféleképpen való megtestesítése mellett az egyiptomi vallás legjellemzőbb részei a napkultusz és a halotti kultusz.

Gebnek (Föld). Az embereket akkor teremtette Ré-Atum, mikor Su és Tefnut kóborlásaik során eltévedtek a sötét pusztaságban. Ré-Atum elküldte a szemét, hogy fellelje őket, és a megtalálásukkor hullajtott örömkönyveiből lettek az emberek.

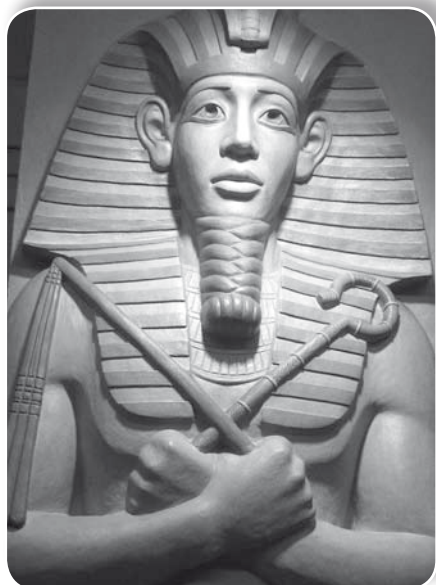
Ozirisz Ré-Atum fia, és Egyiptom királya volt. A testvére, Széth képviselte a gonoszot a világegyetemben. Megölte Oziriszt, így ő lett az uralkodó, majd Ozirisz testét darabokra szabdalta. Ízisznek sikerült a legtöbb részt felhúlni és megmentenie, majd eltemette férjét. Széth kikiáltotta magát királynak, de Ozirisz fia, Hórusz kihívta maga ellen. Széth vesztett, és száműzték a sivatagba, ahol a szörnyű viharok istene lett. Anubisz mumifikálta Oziriszt, aki a holtak birodalmának, a fia, Hórusz pedig az élők világának az uralkodója lett. A fáraókat Hórusz leszármazottainak tekintik.

Az egyiptomiaknak részletesen kidolgozott elképzelésük volt a halál utáni életéről, bonyolult szertartásokkal törekedtek a test és a lélek felkészítésére a békés halál utáni életre. A lélekkel és a halál utáni élettel kapcsolatos hiedelmek központjában a test, vagyis a Ba megőrzése állt (a lélek pedig a Ka). Ennek érdekében magas szintre emelték a balszamozás művészetét, hogy megőrizze az egyéneket az öröklét számára. Eredetileg a holtakat nádgyékénybe csavarva temették a forró homokba. Így a maradványok gyorsan kiszáradtak, megelőzve a bomlást, majd ezt követően eltemették az illetőt. Később már fából készült síremlékeket emeltek. A mumifikáció bonyolult folyamata a 4. dinasztia idejében alakult ki. Ennek során a lágy részeket eltávolították, a helyüket megtisztították, és kitöltötték nátronsóval, majd az egész testet beborították vele. Miután a só 40 nap alatt minden nedvességet kiszívott, a testet megtöltötték gyantába áztatott vászonnal,

nátronnal és illatos fűszerekkel, majd lezárták a nyílásait. Kívül is bedörzsölték gyantával, a konzerválás érdekében, majd vászonszikkal bepólyázták, a golyok közé pedig vallási amuletteket és talizmánokat helyeztek. Előkeleltetések esetében a testet általában több egymásba helyezett koporsóba tették, amelyeknek a legkülső darabja egy kőszarkofág volt. A teljes folyamat – melyet bonyolult varázsigék és imák kísérték – mintegy 70 napig tartott. Az így tartósított testek évezredekig megmaradtak. Más élőlényeket is mumifikáltak, amelyek egyiptomi családok kedvencei lehettek, de valószínűbb, hogy az isteneket szimbolizálták. Mostanáig íbiszeket, krokodilokat, macskákat, nilusi sügéreket és páviánokat találtak tökéletesen megőrződött formában.

Nos, ebből is láthatjuk, hogy az ókori egyiptomiak a halál utáni életre készítették föl uralkodóikat (és isteni állataikat), az uralkodók pedig még életükben óriási (egyre nagyobb) sírhelyeket emeltek maguknak, melyeket piramisoknak nevezünk. Más dolog viszont az, hogy az összes piramist – minden biztonsági intézkedés ellenére – néhány évvel a temetés után kifosztották a hullarablók, akik nagyon is pontosan tudták, mekkora kincseket rejtenek ezek a sírhelyek. Az utókor csak azok a sértetlen sírkamrák maradtak meg, amelyek rejtett helyeken, hegyekbe vésett sziklaüregekben épültek, s amelyeket a fáraó eltemetése után szó szerint betemettek (irtatlan mennyiségű kővel), a műveletet végrehajtó munkásokat (általában hadifoglyokat) pedig egytől egyig kiirtották, nehogy eljárjon a szájuk!

Bármennyire is brutálisan hangzik, a mai emberiség ennek köszönheti az ókori Egyiptom hitvilágáról szerzett tudásának nagy részét...

Ahogy a földi élet Ré napsugarának köszönhető, úgy a halál utáni továbbélés, a fennmaradás lehetősége az Ozirisz-hitben található, s ennek része volt a mumifikálás, amivel a test túlvilági életét is biztosítani akarták.

A vallás gyakorlásának helyei a templomok voltak, melyek egyben iskolákkal, könyvtáraikkal a tudománynak, a művelődésnek és a teológiai irodalomnak is a centrumaiként szolgáltak.

Egyiptom hosszú és sokrétű történelme során a domináns hiedelmek folyamatosan változtak, összeolvadtak, ahogy különböző uralkodói csoportok kerültek hatalomra. A mai ismereteink szerint ez a folyamat a klasszikus egyiptomi civilizáció vége után is folytatódott. Példaként említhető, hogy az Újbirodalom során Réből és Ámonból Ámon-Ré lett.

Az egyiptomiak hite szerint kezdetben az univerzumot a kóosz sötét vizei töltötték be. Ré-Atum, az első isten a vízből tűnt elő, ahogyan Egyiptom földje mutatkozik meg minden évben a Nílus áradásai közt. Ré-Atum köpött egyet, és a köpetből lett Su (levegő) és Tefnut (nedvesség). A világot ők teremtették, mikor életet adtak két gyermeküknek: Nutnak (ég) és

Kedves Jó Pajtás!

Nagyon megörültem Uri Ferenc történész írásának Az egyiptomi hieroglifák rejtélyeiről. Évek óta legkedvesebb történelmi korszakom az ókor, amivel intenzíven foglalkozom önszorgalomból. Két éve próbálok beszerezni az ókori írásokat, eddig sikertelenül. Most alkalmam van információt kérni, hogy hol tudnék ilyen jellegű könyveket beszerezni, vásárolni, hogy mindig kéznél legyen, amikor szükségem van rá.

Előre is köszönöm.

Tisztelettel: Sóti Márton

Kedves Márton!

Minden hasonló könyvet megtalálsz tőlünk valamivel északabbra, egészen pontosan: Magyarország bármely városának nagyobb könyvkereskedéseiben. De időnként lapunkban is próbálunk némi ismeretterjesztő anyaggal hozzájárulni a téma megismeréséhez, hiszen mi magunk is faltuk gyerekkorunkban az ókori Egyiptomot bemutató írásokat az akkori Jó Pajtásban.

Pajtikáid

A Tihanyi Alapítólevél – az első nyelvemlékünk

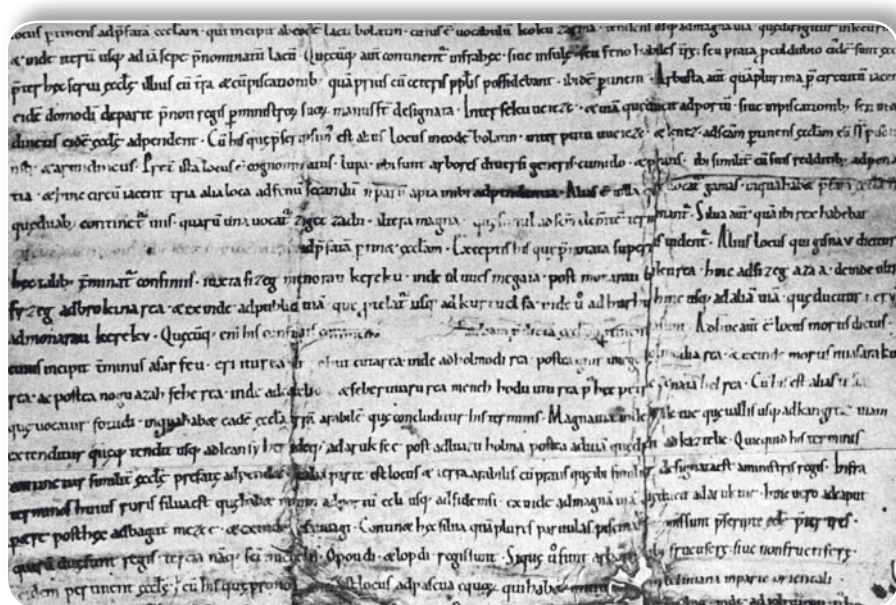
A magyar történelemben 1055-ből van először írásos feljegyzésünk, ez a híres Tihanyi Alapítólevél, az első nyelvemlékünk, amelyet ma Pannonhalmán őriznek. A 9. század közepén I. András király bencés szerzeteseket telepített le, akiknek templomot és kolostort építtetett. Amikor pedig a király meghalt, ide temetkezett.

A középkorban több falu is volt a félszigeten: Tihany, Apáti és Újlak. Tihany település nem a jelenlegi helyén jött lét re, hanem a templomtól északnyugatra, a mostani Apáti nevű domboldalon. Itt ma is láthatók az egykori templomfalak maradványai.

Tihany vára a tatárjárást követően épült, írásos források 1267-ben említik először. A vár oldalában, a palánkok tövében építették abban az időben a házakat, és egy másik falu is kialakult a rév közelében, amelyet Újlak néven emlegetnek. Amikor a vár alatti község kialakult, ezt kezdték Tihanynak nevezni.

A Tihanyi Alapítólevél teljes részletességgel felsorolja, hogy I. András király mi mindent ajándékozott a szerzeteseknek, épületeket, gyümölcsösöket, szántóföldeket, réteket, kaszálókat, nádasokat, erdőket, kis tavakat, révet és még egy sor egyebet, ami a szerzetesek munkáját segítette. Például a következő összegzés szerepel a hártýára írt alapítólevélben: „Húsz eke föld hatvan háznéppel, húsz szőlőműves szőlővel, húsz lovaszolja, tíz halász, öt lovasz, három gulyás, három juhász, két kanász, két méhész, két szakács, két tímár, két kovács, egy aranyműves, két kádár, két molnár malmokkal, két esztergályos, egy ruhamosó, egy szűcs, tíz szolgáló.”

Ebben a korban az írásos nyelv nem a magyar, hanem a latin volt. Magyarul beszéltek, de latinul írtak, azon a nyelven, amely a keresztység felvételével, a kereszténység térhó-

dításával nyomult előre. Az írás kizárólag az egyházi férfiak tudománya volt. A latin nyelvű alapítólevelet fogalmazó magas egyházi méltóság számos helynevet, szót nem latinul, hanem magyarul írt az oklevélbe. A helynevek, határnevek, szőlőnevek magyar nyelvű beiktatása a föltevés szerint jogi szempontból volt fontos. El akarták kerülni, hogy a magyarul többféleképpen értelmezhető latin helymegjelölés később birtokvitára adjon alkalmat. Az oklevél latin szavainak sűrűjéből szerényen világitanak elő az ómagyar helynevek, szók, ragok, képzők – csaknem száz régi magyar szó.

Miért is értékes a tihanyi apátság alapítólevele?

Legfőképpen azért, mert magyar nyelvünknek ez a legrégebbi valamirevaló írott emléke. Innen tudjuk, hogy a Balatont akkor még Balátinnak vagy Bálátinnak mondták, Tihanyt

Tihonynak, Somogyot Sumigynek, Tolnát Tele-nának, a homokot humuknak, a ravaszlyukat, azaz a rókalyukat ruvoszlikunak. Szilikut Szilukút volt, Köveskút Küeskút, az árok töve áruk tüe. Az, hogy bokorra, valahogy így hangzott: bukureá, a Nagy Aszófőre Nogyu Aszah fehe reá, Fehérvárra menő hadiútra pedig Fehérváru reá meneh hodu utu reá. Vagyis sok szótővünk végéről, főleg a rövidebbekéről akkor még nem kapott le az az ősi magánhangzó, amelyet például a finnek még máig őriznek. Megőrizték finn testvéreink azt a palócos á hangot is, amely a Tihanyi Alapítólevél írása idején a magyarban szintén általános volt. Így a reá szót is rövid á-val ejtették a végén. Ez a reá szócska különben akkoriban kezdett hozzáragadni az előtte lévő szóhoz, névutóból raggá válni. Így lett az utu reá végül is útra, a váru reá várra.

Az ismeretlen nevű és életű szerző sok-sok évvel ezelőtt hártýalpra vetett soraival kezdődött el a magyar nyelv írásos élettörténete. Nincs ennél régebbi vagy ilyen régi eredeti írásos nyelvemléke, szórványemléke egyetlen más finnugor népnek sem. És bár az évszázadok során ez a nyelvemlék, ez a hártýalap is számos viszontagságos korszakot élt meg, érintetlen maradt, amely szinte csoda.

Ha a Balaton környékén jártok, látogassatok el Tihanyba, menjetek el a tihanyi altemplomba, rójátok le kegyeleteteket I. András sírja előtt. Pannonhalmán pedig a sok értékes érdekesség között ott van az alapítólevél is, amely múltunkra hívja fel a figyelmet. Arrafelé járva, gondolajtok erre is! No meg arra, hogy a múlt, a történelem olyan örökségünk, amelyet magunkban hordozunk és nem feledhetünk!

RÜGYFAKADÁS

Kedvenc tárgyam

Az én kedvenc tárgyam egy könyv, amely a zentai vásárból került hozzám. Amikor egy vasárnapi napon elmentünk a zentai vásárba, apa megkérdezte, hogy mit szeretnék kapni, de én nem tudtam felelni. Sokat sétáltunk és nézelődtünk. Hamarosan mindenki kapott valamit. Csak nekem nem jutott semmi. Szomorú voltam. Apának vettünk egy micit, anyának egy papucsot, a kistestvéremnek pedig egy plüssmacit. Már mentünk ki felé a vásárból, amikor megláttam egy asztalt telis-tele könyvvel. Gyorsan odaszaladtam, és nézegetni kezdtem a sok, színes könyvborítót. Egyszer csak megakadt a szemem egy könyvön, amelynek fedőlappján egy szeplős, copfos, hosszúhajú kislány képe volt. Alatta a felirat: Harisnyás Pippi. Felkaptam, és azt mondtam:

– Ezt kérem!

Most már mindenkinek volt vásárfia. A könyvet boldogan vittem haza, és a nyári szünetben olvastam el. Nagyon tetszett. Ez a könyv úgy kezdődik, hogy egy apró, tengerparti városkában van egy csinos kis ház, a Villekullavilla, s ennek egy még különösebb lakója. Kilencéves, szeplős, copfos, vörös hajú kislány, Harisnyás Pippinek hívják. Egyedül él a lovával és Nilsson úrral, a majmával. Apja a hajóskapitány, a négerkirály egy déltengeri szigeten. Pippi a legerősebb, legkedvesebb és legizgalmasabb gyerek az egész világon, aki a szomszéd Tomit és Annikát szórakoztatja kifogyhatatlan ötleteivel. No meg a városka gyermekeit. Ezenkívül van neki egy kis koffernyi aranypénze is. Hamarosan az egész város megtudja, milyen különös lakója van. Pippi megtréfálja a rendőröket, akik árvaházba akarják őt cipelni. Aztán egymaga tanítja mőresre a betörőket is. Az iskolához nem támad ugyan különösképpen kedve, és a tiszteletére rendezett uzsonnán sem úgy viselkedik, ahogy azt a jól nevelt gyerekektől elvárják. Pippi ezzel szemben mindig ott van, ahol segíteni kell, és ő menti meg az égő ház negyedik emeletéről a bennrekedt gyerekeket.

A történet érdekes volt, és egyben új barátot is szereztem. Jó lenne minden vásárból hazatérni egy ilyen kedves tárggyal.

Szollár Bianka, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Megvicceltem a barátnőmet

Az idei nyár vége felé meghívtam egy hódegyházi barátnőmet, hogy töltsön nálunk néhány napot, mivel rég találkoztunk.

Egy hétre rá a barátnőm, Szilvia meg is érkezett. Az első nap kiesztük, hogy másnap elhívjuk két barátnőnket, Katát és Krisztát is, és megvicceljük őket. Úgy is lett: Kataéknak azt üzentük, hogy délután várjuk őket egy kis palacsintázásra. Ezután Szilviával a konyhába vonultunk, és elkezdtük a palacsintakészítést a recept alapján, amit anyától kaptunk. Elkészítettük a palacsintákat, majd hozzáfogtunk egy másik adag elkészítéséhez, amelybe a kelleténél sokkal több sót tettünk. Kevertünk bele borsot, erőspaprikának a levét, és egy kis vegetát. Ezt az adag tészta is kisütöttük Szilviával, és két külön tárra raktuk a fűszeres és a normális palacsintát. A „specialitásunkat” a vendégváró asztalra tettük, a másikat a konyhában hagytuk.

Délután meg is érkeztek Kataék. Leültünk, és megkínáltuk őket palacsintával, üdítővel. A palacsinta fűszervilágáról egy szót sem szóltunk nekik. Kataék beleharaptak a palacsintába, de rögtön ki is köpték az előre elkészített szalvétákba. Ezután csak fetrengtünk a kanapén a nevetéstől mind a négyen. Majd behoztuk az igazi palacsintát, és megkínáltuk vele a vendégeket. Kissé félve nyúltak az ételhez, de végül jóízűen elfogyasztottuk egy kellemes beszélgetés mellett.

Remekül sikerült a délután, és kíváncsian várjuk Kataék bosszúját.

Horváth Kátai Krisztina, 6. osztály, Emlékskola, Zenta

A barátság

*Barátnak lenni nagy felelősség,
A barátság segítőkészség,
Remek összetartás,
Ám, néha összekapás.
Tudom, ez nálunk rövid ideig tart,
Néha már másnap csokit ad,
Ő nekem mindennél többet ér,
Mint egy nővér.*

Nagy Noémi, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Aki másnak vermet ás, maga esik bele

Tavaly történt, hogy a testvéremmel összevesztünk. Mindketten egyszerre akartunk számítógépezni. Mivel ő az idősebb, ő ült le játszani.

Nagyon mérges lettem, és bosszút forraltam. Kitaláltam, hogy a kedvenc játékunkban kitörölöm a karakterét. Ez a program a középkorban játszódik. Fegyvereket kell vennünk, később várakat is elfoglalhatunk, amelyek adóznak nekünk. Sereget kell szerveznünk, hogy az ellenség ne győzzön le minket. A grafikája aprólékos, színei élénkek, az egész mesészerű. Kivártam, hogy a bátyám felálljon a gép mellől, és elkezdtem begépelni a kódját. Vártam, mikor fog legközelebb belépni. Már előre örültem, milyen bosszús lesz, ha nem találja a figurája nevét.

– Ferkó, fogsz még ma gépezni? – kérdeztem kárörvendve.

– Persze, mindjárt – mondta gyanútlanul.

– Sikerült megnyitnod? – kiáltottam elképedve.

Ekkor jöttem rá, hogy automatikusan a saját számsoromat ütöttem be. Jó pár heti munkám veszett el. Ez volt a büntetésem a gonoszkodásomért.

Azóta mindig megbeszéljük, ki, mikor játszhat. Igaz, máson is veszekszünk, de nem állok bosszút, ha alul maradok.

Illés Tamás, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Informatikaórán

*A terem tele van számítógépekkel,
azokon tanulunk nagy igyekezettel.
A képernyő tele van ikonokkal,
amiket használunk nagy izgalommal.*

*A Word szövegszerkesztőben dolgozunk,
mint a hangyák, úgy szorgoskodunk.
A fejük tele van már ikonnal, képpel,
a csöngetést nem bírjuk kivárni ép ésszel.*

Könyves Sára és Szécsényi Kata, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Haragban a világgal

Amikor hazaérek az iskolából, rögtön a számítógép elé ülök filmet nézni. Azaz csak néznék. Ugyanis nincs annál idegesítőbb, mint mikor azzal kell szembesülnöm, hogy a testvérem már ott ül, s játszik, ezerral. Ilyenkor halvány kísérletet teszek arra, hogy elküldjem, többnyire azonban kudarcba fullad a próbálkozásom. Hiszen vagy azt feleli, hogy csak most ült oda a géphez, vagy beveti titkosnak nem mondható fegyverét, drága édesanyánkat. S ezzel a fegyverrel nem bírok. Ekkor, más választás nem lévén, vagy tanulni megyek – s ez a ritkább eset –, vagy csak úgy laza csuklómozdulattal kihúzom az egér zsinórját – s ez a gyakoribb eset –, hahaha! Győzelem, hiszen a hűgom ilyenkor mindig engedékenyebbé válik, s máris az enyém a gép... Mintegy húsz másodpercig, hiszen érkezik anya, s máris azzal a laza csuklómozdulattal pöccent ki grófi székből, hogy úgyszólván egész nap a képernyőt bámulom, hát tegyem magam hasznossá, menjek el a boltba, vagy induljak tanulni. Ez utóbbi megjegyzést mesterien engedem el a fülem mellett, a boltot azonban nem hagyhatom ki. De úgy kell megjárnom, mint egy autóversenyzőnek. Anya ugyanis méri az időt. Tehát loholok. A hűgom meg játszik a gépen. Hát hol itt az igazság?! Ha együtt vacsorázunk a hűgommal, Lucival, én hordok ki mindent a spájzból. Szulek neki kenyeret, kiszolgálom, remélve, hogy a visszapakolásnál segíteni fog. De nem. Ez már a batyák átka.

Még szerencse, hogy utána jöhet az édes bosszú. A batyusok szerencséjére. Amikor Luci nem figyel oda, letörölöm a számítógépről az összes játékát.

Ódri Levente, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

A kutyám

Kedvenc állatom a kutya. A kutyámat a szomszéd nénitől kaptam. Dundinak hívják. Kis termetű, fekete-fehér színű. A kutyám jó házőrző. Az idegeneket mindig megugatja. A macskákat nem szereti, elzavarja őket. Az udvaron sokat szokunk zavarócskázni. Dundi szereti a kutyaeledelt és a csontot. Néha chipset is adok neki.

Szeretem a kutyámat, mert jókat lehet vele játszani.

Német Valentin, 2. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

RÜGYFAKADÁS

Belejön, mint kiskutya az ugatásba

Óvodás koromban nagyon szerettem a vonatokat, ezért anyukám gyakran vitt a vasútállomásra mozdonyokat, vagonokat nézni.

Így történt, hogy egy hideg téli délután a koripálya felől hangos zsvajra lettünk figyelmesek. Bementünk és láttuk, hogy a kezdő jégkorongozóknak volt edzésük. A lelátón álltam, nem is pislogtam, úgy elbűvöltek a fiúk. Bukósívak volt a fejükön, bot a kezükben, és egy fekete lapot zavargattak a jégen. Én ekkor ebből a sportból csak ennyit láttam, értettem. Kérdéssel fordultam anyához:

– Anya, én is lehetek hokis?

– Nem tudom, kisfiam, majd meglátjuk!

Ő beszélt az edzővel, és már másnap kezdhettem is. Felhúztam a korcsolyát, és a jégre léptem. Az egyik lábam jobbra, a másik balra csúszott, én meg előre. Elestem. Próbáltam felállni, de nem sikerült. Ekkor az edző egy székert hozott, és így szólt:

– Ádám, itt ez szék, majd ennek segítségével megtanulod az első lépéseket.

– Jó, rendben, majd megpróbálom! – válaszoltam.

A szék segítségével felálltam, és elindultam. De körülöttem már mindenki korcsolyázott kisebb-nagyobb esések kíséretében. Odaszékeltem anyához, ő aggódva figyelt. Odaértem és megkérdeztem:

– Anyuci, itt hagyhatom a széket?

– Rendben, kisfiam, de vigyázz magadra!

Elindultam, estem, keltem, estem, keltem, de elindultam. Pár nap múlva már én is a jobbak közé kerültem. Ez az én sportom. Jégkorongos lesz belőlem. Így is lett.

Már hét éve üzöm ezt a sportot, és a szabadkai Spartak Jégkorongozó Klub játékos vagyok, két éve pedig a szegedi Tisza-Volán csapatával járjuk Magyarországot minden hétvégén.

Losonci Ádám, 5. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Legszebb napom

Egy szombat reggel apukám keltett, hogy iparkodjak elkészülni. Meglepetés vár rám, elvisz valahová.

Egy-kettőre elkészültem, hiszen már alig vártam, hogy megtudjam, mi a terve. Hát Törökbecsére vitt a lófelvonulásra, mivel tudja, hogy kedvelem a lovakat. Rengeteg gyerek és felnőtt iparkodott a pálya felé. Ott szebbnél-szebb lovak és lovas fogatok várták a közönséget. Először felvonultak, majd meg lehetett őket nyergelni. Így lehetőség kínálkozott a lovaglásra. Én is sorba álltam. Mivel már régen ültem lovon, nagyon izgultam. Remegő lábbal kapaszkodtam fel, de gyorsan elmúlt a félelmem. Visszaérezésünkkor répával és almával jutalmazhattam meg a lovat. Este pedig egy gyönyörű tűzijátékban volt részem, ami az egész égboltot bevilágította. Ilyet még életemben nem láttam!

Fantasztikus élmény volt. Jól éreztem magam, remélem, jövőre is elmegyünk!

Almási Vivien, 4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Baleset

Ez a baleset öt éve történt velem.

Hétfő volt. Vasárnap az elsőáldozásomra gördeszkat kaptam. Amikor hazaértem a suliból, odaadtam anyukámnak a könyveket, amit aznap kaptunk. A zenekönyvet vette el, majd a tesómnak dúdolászni kezdett. Unatkoztam, elővettem a gördeszkat, majd gurulni kezdtem a szobában. Egyszer csak megcsúsztam, és az ágyra estem. A kezem begörcbült, és elpityeredtem az ijedtségtől. A nagymamám megfogta a fájó kezemet, és rántott rajta egyet. Borogattuk. Másnap iskolába kellett volna mennem, de sulii helyett az orvoshoz iparkodtunk. Nagyon féltem. Be kellett utaznom a kórházba. Nem tudtam legyőzni a félelmet. Nagybecskerekre küldtek. Egész úton idegeskedtem. Behívtak röntgenre. Vártunk, lefilmezték, és kiderült, hogy megrepedt a kézcsontom. Sírтам. Szóoltottak az orvosok, hogy gipszbe tegyék. Volt egy alacsony és egy magas ember. A kezemet elkezdtek húzni, majd rárakták a gipszet, és kötszerrel bepólyázták. Alig vártam, hogy hazamehessünk. Nagyon megviselt ez az esemény. A pontos dátumra is emlékszem: június 12-e volt. Nem szeretem ezt a napot.

Kellemetlen emlékeim vannak a történetekről, és azóta óvom magamat, de főleg a kezemet.

Farkas Szabaszián, 8. osztály, Miloje Čiplić iskola, Törökbecse

Jót beszélgettünk

Péntek délután volt, amikor is a Temerin felé tartó buszban ültem. Apukámhoz és az ottani barátnőimhez igyekeztem.

Alig vártam, hogy találkozhatnék velük. A barátnőmmel való beszélgetések nagyon hiányoztak már. Amikor megérkeztem apukámhoz, egy rövid beszélgetést zavartunk le, mert én tovább siettem a dolgomra.

– Itt vagyok, apu! – köszöntem, és jó nagy cuppanós pusztit nyomtam az arcára.

– Ó, hát szia, kislányom, már nagyon vártalak! De mit is mondtál? – kérdezte apu.

– Csak azt, hogy itt vagyok! – világosítottam fel. – Már uncsi volt otthon, ezért gondoltam örülni fogsz a látogatásomnak. A sulii jól megy. A buszállomáson bazi nagy volt a tömeg, ezért tök fáradt vagyok. Ej, van itthon szok meg szűnyő grikázni?

– Te hogy beszélsz? – kérdezte apu éretlenül.

– Figyu, én most gyorsan elhúzó az Edinához. Ja, jut eszembe a bájszot megcsináltad már?

– Micsodát? Hát a bajuszomat ma korrigáltam. Mit akarsz velem?

– Jaj, apa, nem a te bajuszodról beszélek, hanem az én biciklimről. Na én már itt se vok. Szia!

Szupi volt az idő, és szép lassan sétálgatva haladtam. A fülemből lógott ki a mobom zsinórja, amelyről a világ legtutibb zeneszámaint hallgattam.

Amikor megérkeztem Edinához nagyon megörültünk egymásnak.

– Szijóka! – köszöntött lelkesen.

– Helloo! Hoztam neked fincsi pavlakás sütit, bobby és házi készítésű limcsit.

– Köszke! Milyen lett a bizid? Van valami ful zenéd a mobodon?

– A bizim cool lett!

– Szupi, akarsz netezni?

– Ja, lehet! Felmegyünk a fejszre?

– Aha, az nagyon klassz!

– Én fázom, van valami cipis dukszod?

– Igen, mindjárt adom. Ti nem írtatok töröböl ellenőrzőt?

– Még nem, de majd fogunk nemsokára. De a bigit és főci is kell tanulnom, mert felelés lesz.

– Aha, mi azt már megirtuk. Nem akarsz odbojkázni?

– De, menjünk! Közben vegyünk egy-egy lizalicát, míg a pályára érünk.

– Oké!

Jó és tartalmas napom volt. Ettünk, ittunk, jót dumcsiztunk, neteztünk és tréningeztünk is egy kicsit.

Dobosi Dóra, 8. osztály, József Attila iskola, Újvidék

A zongorám

Az én zongorámat Thék Endre készítette Budapesten.

A szobámban található. Sötétbarna a színe, a billentyűi pedig fehérek és feketék. Ötven fehér és negyvenöt fekete billentyűje van. Három lábom áll, és a szobámnak majdnem a felét elfoglalja. Szeretek rajta játszani, naponta fél órát szoktam zongorázni. Anya nagyon kedveli, ha zongorázom, mert nagyon szépen szól. A zeneiskolából vettük, ott én is ezen a zongorán játszottam. De most már megvettük, és a miénk. Szép, barátságos a hangja, és ha tudna beszélni, biztos azt mondaná, hogy őt milyen sok gyerek „nyúzza”. A kisebb gyerekek imádják a zongorám, és én is imádom. Van lent két nagyobb pedálja, amit akkor szoktam lenyomni lábbal, ha nagyon hosszú hangot akarok játszani.

Miklós Zsófia, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Törökfalva

Két kiscica

Egy nap láttam, hogy a macskám hasa gömbölyödik. Elgondoltam, hogy mi lehet ennek az oka. De alig egy hét múlva már nem tűnődtem, mert a cicám két kis apróságot hozott a világra. Örültem. A kicsik, kis nyávogó lények, nagyon aranyosak voltak. Két hét múlva kinyílt a szemük, ami fura, de izgi is volt. Ezután nevet adtam nekik: az egyik a Cuki, a másik a Gömbi nevet kapta. Cuki szeret a labdával játszani, Gömbi viszont egy kicsit lusti. Mindig összegömbölyödvő alszanak. A kutyám egy nap az ajtóban állva csóválta a farkát, a kiscicák pedig a farkára ugorva játszadozni kezdtek.

Soha nem fogom elfelejteni ezt a napot.

Huszár Ádám, 4. osztály, Miroslav Antić iskola, Palics

RÜGYFAKADÁS

A kedvenc állatkám

Szeretem az állatokat, de be kell vallanom, ez olyan téma, amiről nemigen szeretek beszélni. Miért? Azért, mert fájdalmas emléket érzek.

Az én kedvenc állatom, Pufni, a macskám volt. Biztosan észrevettétek, hogy a múlt időt használom, mivel szegénykém már nem él. A sors szörnyű volt hozzá. Még egyéves sem lett. Hát ennyit ér egy élet? Hol van itt az igazság? A szemem könnybe lábad, és újra utálok az egész világot, mint aznap, amikor hazaértünk a szüleimmel, és Pufnit összekuporodva, holtan találtuk a fűben. Valaki elütötte. Abban a pillanatban összeomlott körülöttem a világ. Égő fájdalom szorította szívemet, testem reszketett. Hiába simogattam szegénykét, könyörögtem neki, nem nyitotta ki szemét. Pufni az egész család kedvence volt. Mindhármunknak az fájt a legjobban, hogy magányosan pusztult el, és hogy senki sem volt mellette az utolsó perceiben.

Nem tudok már, és nem is akarok többé sírni. Így inkább a szép pillanatokat oszтанám meg veletek. Az én kis cicámról csak a legszébbet tudom mesélni. Pufni nálunk született, így aprócska kora óta kísértem, figyeltem minden lépését, és jókat kacagtam rajta. Mikor megszületett, kis világos, puha gombóc volt, befért a tenyereembe. Ezért is kapta a Pufni nevet. Napról napra néztem, hogy fejlődik, erősödik. Hazaérve az iskolából az első volt, hogy a garázsba szaladjak, bekukkantsak a kuckóba, amit apu épített neki, és megbizonyosodjak, hogy még ott van. Mindig féltettem, reszkettem érte. Ahogy nőtt, mindig szebb és szebb lett. Világos, selymes szőre csillogott a napfényben, nagy szemével falta az élet csodáit. Minden érdekelte, mindent megszaglászott. Nyáron lustán feküdt a fűben, órákig figyelte a bogarakat, élvezte a forró napsugarakat a szőrén és az enyhe szellőt a bajusza közt. Télen kíváncsian tanulmányozta az első havat, tapogatta mancsaival, ütögette, mintha incselkedne vele. Szeretett játszani, vadászni. Ősszel befurakodott a levélkupa-cokba, amiket összehordtunk az udvarban, kidugta a kis orrát belőlük, izgatottan nézett ránk, és várta, hogy szóljunk hozzá. Ekkor nagyot ugrott, széttúrta a leveleket, és ellillant, mint a villám. Habár újra csinálhattuk az egészet, nem voltunk mérgesek rá, inkább csak neveltünk a kis ördögön. Szelíd kis cica volt, nem verekedett más macskákkal, nem volt önző, csak hízelgő. Ha szomorú voltam, mint ha érezte volna, hozzám szaladt, odadólt a lábamhoz, és hosszan dorombolt. Ha mentem valahova, elkísért az utca végéig, amikor hazaérkeztem, már a szomszédságból jelentette, hogy jön, nehogy véletlenül ne köszöntsem. Élvezte az élet minden pillanatát, én pedig élveztem figyelni őt.

Nem tudok mást mondani csak annyit, hogy nagyon hiányzik a kis szőrmókom.

Márki Eleonóra, 6. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Egy téli estén

Nagyon szeretem a téli estéket, különösen akkor, amikor esik a hó, mert az egészen varázslatos!

Egy ilyen téli estén szánkózni mentünk a szüleimmel, a kutyánkat is magunkkal vittük. Eleinte nem akart jönni, a mancsainak túl hideg volt a fagyos föld, akkor én feltettem a szánkóra, és húztam. Így már nagyon tetszett neki. Közben hatalmas pelyhekben hullott a hó. Egyszer csak anya gyúrt egy hógolyót, és hozzám dobta, ez kihívás volt egy jó kis hócsatára. Apával mi is csatlakoztunk. Össze-vissza dobáltuk egymást, a kutyámnak is nagyon tetszett a játék, mindig el akarta kapni a repülő hógolyót. Végül csupa hó lett a ruhánk, jót neveltünk egymáson. Ezután hazaindultunk. Az úton apa egyszer kiborított a szánkóból, és a kutyám örömeiben rám ugrott.

Nagyon jól éreztük magunkat, kifáradva értünk haza.

Pece Natália, 5. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Kedves Pajtások!

Vásárfiaként került **Szollár Bianka (Ada)** birtokába egy könyv, ami nagyon megtetszett neki, s erre az érdekes olvasmányra szeretné fölhívni a figyelmet. **Harisnyás Pippinek**, a regény hősnének nemcsak a neve különös, viselkedésével is kirí a környezetéből, s kifogyhatatlan ötleteivel szórakoztatja a barátait. **A zentai Horváth Kátai Krisztinának** sem kell a szomszédba menni egy jó ötletért, amikor a barátnőjét akarja megviccelni. Ráadásul a sós, borsos, paprikás palacsinta receptjét is elárulja olvasóinak.

Aki verse sűrű gondolatait a barátságáról, azt a rímek segítik a kötdés, összetartozás érzésének kifejezésében. **Nagy Noémi** versében még a sorok kezdőbetűi is szerepet kaptak.

Hogy milyen életbölcsséget fejeznek ki a közmondások, azt két „gödörásónak”, **Illés Tamásnak** és **Ódri Leventének** sikerült megtapasztalnia. Szerencsére ezt a tapasztalatot jó humorérzékkel „szenveték el”.

Különös sport rajongója **Losonci Ádám** és **Almási Vivien**, s ehhez kedvcsináló a fogalmazásuk. **Farkas Szabasztián** és **Gandis Ágota** nem éppen kellemes élménye viszont figyelmeztetés arra, hogy kerüljétek az orvosokkal való találkozások okát.

A zenekedvelők, állatbarátok és a havas élmények rajongói is helyet kaptak a mai Rügyfakadásban.

Amikor fogalmazásaitok közül válogattam, éppen az anyanyelvi világnapot ünnepeltük, s örömmel állapítottam meg, hogy anyanyelvünk szépsége, szókincsének gazdasága, változatossága életkorotok és körülményeitek függvényében tükröződik írásaitokban. Valaki talán fölteszi most a kérdést, vonatkozhat-e ez a megállapítás a Jót beszélgettünk című fogalmazásra is. A válaszom: igen, mert a diáknyelv szavai, kifejezései beletartoznak a szókincsünkbe, mégha sokszor sérti is nyelvérzékünket. A kamaszkori dac, a felnőttektől való elkülönülés, a nemzedéki összetartozás igénye hozza létre ezeket a szavakat, de a kamaszkor elmúltával lassan kikopnak nyelvhasználatunkból. Ezért fontos megörökíteni így, tömören, ahogy Dobosi Dóra tette. S akkor is igazoltan szerepelhet írásaitokban a diáknyelv, ha a jellemzést szolgálja.

Az elmúlt héten csak két írást találtam a Rügyfakadás postaládájában, ezt a szabaddkai (Jovan Jovanović Zmaj iskola) Zsiga Anettnek és az újívedéki (József Attila iskola) Erdős Lehelnek köszönöm.

Remélem, a kényszerszünet sem volt élmény és ihlet híján. Várom az eredményt!

Tomán Mária

Fogorvosnál jártam

Kicsi voltam, csokit ettem,
Mindennap a boltba mentem.
Csoki, cukor a fogak réme,
Blenda-med az ellensége.

Egyik este fagyit ettem,
Majd fogfájással lefeküdtem.
Egész éjjel fájt a fogam,
Nem állt ki, hiába mostam.

Másnap a fogorvosnál kötöttem ki.
Fúrta-fúrta, azt mondta nem veszi ki.
Jött az este, meg az alvás,
De nekem nem volt nyugvás.

Fúrt a manó, lüktetett a fogam,
Egész éjjel ordítottam.
Másnap megint a fogorvoshoz mentem,
Ismét úrrá lett rajtam a félelem.

Gandis Ágota, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A sokoldalú és sármos skót gyermekkori álma valósult meg akkor, amikor évekkal ezelőtt a Star Wars-trilógiában eljátszhatta Obi-Wan Kenobi szerepét, de alakított már lelkészt, rettenthetetlen akcióhőst és szerelmes lovagot is

A Trainspotting bemutatója után robbant be a köztudatba, Hollywood azonnal felkarolta a színészt, ám Ewan gondosan ügyel arra, hogy az álomgyárban ne skatulyázzák be. Pályafutása töretlen, a rendezők örömmel foglalkoztatják...

• Mindig a deszkákra vágytál?

– Nézd, én 1971. március 31-én születtem egy skóciai városkában... Sok lehetőség nem kínálkozott a számomra, de én vinni akartam valamire. Példaként előttem lebegett nagybácsikám, aki ráunva a vidéki élet szűkeségére, odébb állt egy házzal, és az eredeti Star Wars-trilógiában kapott George Lucas rendezőtől egy mellékszerepet. Miatta néztem meg a moziban a Csillagok háborúja valamennyi epizódját – még Harrison Forddal és Carrie Fischerrel a sztárszerepekben. Nos, ezután megpecsételődött a sorsom. Mindennáron én is színész akartam lenni. A suliban csak a művészeti tantárgyak érdekeltek, a többi elhanyagoltam. Hát... a családban görbe szemmel néztek rám emiatt. A szüleim tanárok voltak, a bátyám kiváló tanuló, csak én voltam a „rakoncátlan kölyök”, akit nem lehetett „komolyabb” pályára terelni, ám lassan rájöttek, hogy engem nem lehet eltántorítani a színésztől. A mamám egy napon közölte velem, hogy dönthetek. Így 16 évesen – a középiskolát be se fejezve – elmehettem hazulról, hogy megvalósítsam a legmerészebb álmom. Így kezdődött...

• Kemény évek következtek?

– Hajaj, de még milyen kemények. Egyik drámaiskolát végeztem a másik után, először Skóciában, majd Londonban. Nulláról indultam, meg kellett állnom a saját lábamon. Egy évre rá már behívtak a filmstúdióba az Ember a talpán című műben debütáltam, de Robin Williams mellett csak néhány szót ejthettem ki, aligha jegyezte meg valaki ezt az „alakítást”. Mégis magával ragadott a színház és a film csodálatos világa. 1994-ben bemutatkozhattam a Sekély sírhant című angol thrillerben – és megnyílt előttem az

aranykapu. A 90-es évek második felében az „aranykor”-ban éreztem magamat. Szerepelhettem a Trainspottingban, 1999-ben már Obi-Wan Kenobiként tündököltem a Star Wars egén. 1995-ben megnősültem, elvettem Eve Mavrakis francia látványtervezőt, akitől két lányunk született.

• Mit illik tudnunk még rólad?

– Szenvedélyes motoros vagyok. Színész barátommal, Charley Boormennel körbemotoroztuk a Földet, és tévés dokumentumfilmeket is készítettünk utazásainkról.... 2004-ben örökbe fogadtam egy mongóliai árvát, akinek 16 éves koráig fizetem a tanítást és az árvaházi ellátását... Színházban is fellépek. 2007-ben például Jagót alakítottam Shakespeare Othellójában a londoni West Enden.... A brit Empire magazin a 36. helyre rangsorolta a Minden idők legjobb színészeinek listáján... Szerepeltem a Vészhelyzet egyik epizódjában, amiért Emmy-díjra nomináltak, mint kiváló vendégszínészt...

MENŐ FEJEK

Ewan McGregor

• Hogy érzed magad Hollywoodban?

– Mindig azt mondtam, hogy Hollywood engem nem vásárolhat meg, én csak színvonalas mozifilmekhez adom a nevem. Felkínálták James Bond szerepét is, nemet mondtam a Trainspotting folytatására is. Szeretek különböző emberek bőrébe bújni. 2001-ben a Moulin Rouge-ban a szegény költőt alakíthattam, aki beleszeret a lokál legszebb kurtizánjába, Nicole Kidmanbe. Golden Globe-díjra nomináltak. Láttál még A sólyom végveszélyben című háborús sztoriban, az Angyalok és démonokban, a Kecskébüvölőkben és 2010-ben a Szellelmiró című Roman Polansky-moziban. Ezzel a szereppel sokukat elkápráztattam – mondják –, be is sepertem az év európai színészeinek járó díjat. Munkám mindig akad... talán túl sok is. Megnézhetsz a Haywire című thrillerben Michael Douglas és señor Banderas oldalán, a Perfect Sense című filmben és a 2004-es délkelet-ázsiai cunamiról szóló The Impossible-ben Naomi Wattsszal.

B. Z.

Facebook

Zsiráf: Te dinoszaurusz, téged is bejelölt Noé a Facebookon?

Dinoszaurusz: Nem.

Zsiráf: Hát az gáz!

Két kívánság

A jó tündér azt mondja a nyuszikának:

– Teljesítem két kívánságodat.

– Legyen inkább három! Hiszen mindig három kívánság szokott lenni.

– Rendben, legyen három. És mi a második kívánságod?

Garfield

Garfield, a macska és gazdája, John beszélgetnek:

– Garfield, tudtad, hogy a világ összes állata közül a macskák a legjobban énközpontúak?

Mire Garfield:

– Miért, vannak más állatok is?

Erdei kártyaparti

A medve, a róka és a nyuszi kártyáznak az erdő szélén. Egyszer csak megszólal a medve:

– Ha valaki csalni próbál, beverem azt a vörös képét!

Kínai King Kong

Hogy hívják a kínai King Kong-ot?

– Pingpong.

Vacsora a repülőről

A stewardess kérdezi az utastól:

– Parancsol vacsorát?

– Miből lehet választani?

– Igen vagy nem.

Állatkereskedésben

Egy ember bemegy az állatkereskedésbe, és pórázon húzza maga mögött a jegesmedvét.

– Merre van az a szemét?

Az eladónő megszeppenve:

– Milyen szemét?

– Akitől egy évvel ezelőtt tengerimalacot vettem.

Előny

Megy a nyuszi az erdőben. Talál egy méter előnyt. Hazaviszi. Másnap újra megy, s ezúttal öt méter előnyt talál. Harmadnap ismét az erdőben, most tizenöt méter előnyt talál. Vinné haza, de akárhogy forgatja, az ajtón nem fér be. Egyszer csak megszólal:

– Úgy látszik, behozhatatlan előnyt szereztem.

Pech

– Mikor peches a méh?

– Ha allergiás a virágorra.

Elveszett kutya

– Miért sírsz Pistike?

– Mert elvesztettem a kutyámat...

– Adj fel egy hirdetést, majd megkerül!

– De bácsi, hiába adnék fel hirdetést, még nem tanítottam meg olvasni!

Furcsa betegség

Egy ember elmegy az orvoshoz, és elpanaszolja, hogy egész éjjel nyitott szájjal alszik. Az orvos megvizsgálja, majd így szól:

– Kérem, magának az a baja, hogy szűk az arcbőre. Ha a szemét behunyja, a szája kinyílik.

Hűségese kutya

– Mennyibe kerül ez a kutya?

– Ezer dinárba.

– És hűségese fajta?

– Meghiszem azt! Már vagy hatszor eladtam és reggelre mindig visszajött!

Legyek

A légy sétál a fiával egy kopasz ember fején és így szól:

– Látod fiam, amikor én még olyan kicsi voltam, mint te, akkor itt még csak egy keskeny gyalogút volt.

Falánk kutya

– Képzeld, a kutyánk az éjszaka beszabdult a kamrába. Az a falánk mindent felzabált: a szalámit, a kolbászt, még a szalonnát is.

– És nem hagyott semmit?

– De igen. Egy zacskó kutyaeledelt.

Denevérek

Három denevér lóg egy ágon. Az egyik egyszer csak felül. A két lógós közül megszólal az egyik:

– Nézd, Béla már megint elájult!

Az oroszlán és a jaguár

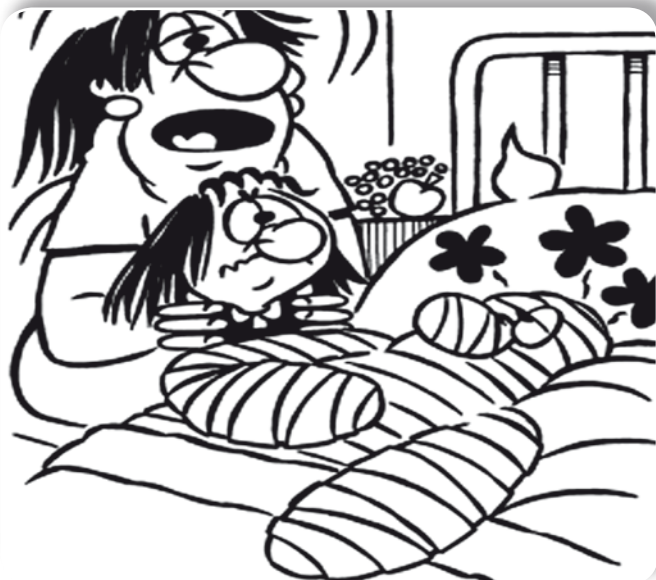
– Mit tennél, ha előtted lenne egy oroszlán, mögötted egy jaguár, és a puskádban már csak egy golyó van?

– Lelövöm az oroszlánt, majd beszálok a Jaguárba, és hazamegyek.

Biciklis

– Hogy hívják a mexikói biciklis versenyzőt?

– El Suhan.

– Még mindig haragszik rád, amiért eltörted a gördeszkáját.

– Figyeld, hogy megváltozik az arckifejezése, ha megmondom, hogy a papámnak édességboltja van!

Foci

Kvíz a televízióban:
 – Tehát, ön mindent tud a fociról?
 – Igen.
 – Jól van. Akkor árulja el nekünk, hogy hány lyuk van a hálón...

Fáj

Egy ember elmegy az orvoshoz és azt mondja:
 – Ha megérintem a hasamat, fáj, ha megérintem a lábamat, fáj, ha megérintem a kezeimet, az is fáj! Doktor úr, mi lehet a bajom?
 – Uram, önnek minden kétséget kizáróan eltört a mutatóujja!

Tetoválás

Vérvételen. A nővére többszöri próbálkozásra sem találja el a vénát. A beteg felháborodottan:
 – Igazán eldönthetné már, hogy vért vesz, vagy tetovál?!

Jótett helyébe...

Az öreg paraszt megkéri fiatal, ezermester hírében álló szomszédját, javítaná már meg nála a lyukas tetőt, mert elkorhadt, és minduntalan beázik. A fiatal át is megy, egész délután dolgozik odafent, majd jelenti, hogy kész a munka.

Az öreg érzi, hogy a jótettet valamivel viszonoznia illenék, de hiába, olyan a természete, hogy nem szeret adni.

– Nem is tudom, hogy háláljam meg a szívességedet, öcsém! – mondja. – Adnék egy kosár szilvát, de még zöld. A körték sem igazán érettek. Talán egy csirkét? De azt meg röstellem, olyan kicsinyek.

– Sebaj, bátyám! – vigasztalja a fiatal szomszéd. – Akkor adjon belőlük kettőt!

Óvoda

A gyerek nagyon kínlódott, hogy felhúzza a csizmáját, segített hát neki az óvó néni. Bizony nagyon megizzadt, mire a kisfiú lábára felráncigálta a csizmát, ám alighogy letörölte a homlokáról a verejtéket, azt mondta a kis srác:

– Óvó néni, fordítva van a lábamon a csizma!

A nő látta, hogy a gyerekek igaza van, hát gyorsan lehúzta róla, és ismét nagy kínlódások közepette, most már rendesen felcibálta a kis srác lábára. Ekkor a kisfiú megint csak megszólalt:

– Ez nem is az én csizmám!

A nő egyre idegesebb lett, örült tempóban lerángatta a gyerek lábáról a csizmát, miközben az folytatta a mondókáját:

– ...hanem a bátyámé, csak ő már kinötte, és ma reggel ezt adta rám az anyukám.

Az óvónő már lilátkat látott, de uralkodott magán.

Ismét felhúzta a kisfiú lábára a csizmát, pedig még mindig nagyon sok tuszkolást igényelt a művelet.

Na végre, gondolta az óvónő, majd megkérdezte a gyereket:

– Pistike, hol a sapkád?

Mire a gyerek:

– A csizmámban!

Majd ha...

Zolika fölszáll a távolsági buszra, de jegyet nem kér. A sofőr megállítja:

– Fiaccám, hány éves vagy?

– Még csak öt.

– És mikor leszel hat?

– Majd ha leszálok a buszról.

Telefon

Pistikééknél csöng a telefon, Pistike veszi fel:

– Tessék, ki az? – kérdezi suttogva.

– Jóska bácsi vagyok, apukáddal szeretnék beszélni.

– Nincs itthon, elment az erdőbe a rendőrökkel.

– Akkor anyukáddal.

– Ő sincs itthon, a halászbrigáddal kotorják a halastavat.

– Akkor a nagyapáddal.

– Ő sincs itthon, a kútfúrókkal merik a kuttat.

– Akkor a nagymamáddal.

– Ő sincs itthon, a mezőt járja a szomszédokkal.

– És mond, miért beszélsz suttogva?

– Mert engem keresnek.

Fogkrém

Pistike kérdezi az apukáját:

– Apu, tudod, mennyi fogkrém van egy tibusban?

– Nem tudom, kisfiam.

– Én igen, majdnem három méter!

Sziklamászók nyaralása

Sziklamászók:

– Hol töltöttétek a nyarat?

– Felét a Tátrában, felét gipszben...

Edzői tanács

A bokszolóknak mondja az edzője a meccs kezdése előtt:

– Figyelj! Megtaláltam az ellenfeled gyenge pontját. Valahányszor a földre kerülsz, nem védi magát!

– A szobám rettenetes állapotban van, anya éppen kitakarította.

– Ne felejsd el bevenni a nyugtatódat, papa. Pistike átjön játszani...

Liselotte Welskopf-Henrich

A Nagy Medve Fiai

(Részlet)

Viharos északnyugati szél söpört végig a Niobrarától északra elterülő préken, homokot és havat hajtva maga előtt. Még csak délután volt, de a szárguldo hófelhők alig engedték keresztül a napfényt, s korán sötétedett. A látási viszonyok cseppet sem voltak kedvezőek. A három dragonyos és a terepet jól ismerő kalauzuk csak nagy ügyel-bajjal jutott előre, minden méterért keservesen meg kellett küzdeniük. Hó lepte el őket, homokot fújt szemükbe a szél. Ha ez a fergeteg orkánna erősödik, egy tapodtat sem juthatnak tovább. Egy heves szélroham megállásra kényszerítette a kis csoportot.

– Ördög és pokol! – bömbölte az egyik dragonyos teli torokból, hogy a vadul tomboló, üvöltő szélben meghallja a vezető. – Hiszen már ott kellene lennünk!

– Száz méterre sem vagyunk már a gázlótól! – ordította vissza a scout. – Ne sajnáljátok azokat a pipaszár lábú gebéket! Előre, ti cifra mundaérok, előre, ha mondom!

Megsarkantyúzta lovát, s tovább hajtotta délnyugat felé, dacolva a viharos széllel, a hóförgeteggel és az arcukba vágódó homokkal. A három egyenruhás kétkedve követte: a vezető szavai nemigen tudtak lelket önteni beléjük. Lovukról a csipős hidegben is veríték csurgott. A napok óta tartó erőfeszítés kimerítette őket. A hangulat csak akkor javult, mikor a négy lovas végre megpillantotta a széles, homokos folyómedret. Elérték az északi partot. A folyón túl, a déli parton faépületek körvonalai bontakoztak ki a szélhordta homok- és hóbuckák között.

– No végre! Megérkeztünk?

– Ige-en! – kurjantotta ujjongva a bőrruhás vezető.

Megkönnyebbült, mert valójában maga is félt, ha nem is akarta bevallani a dragonyosoknak.

– A Niobrara meg az erőd! Megérkeztünk!

Ismét sarkantyúba kapták a lovakat, csatogtak a lovaglóstörök. Nehezen vergődtek keresztül a homokpadokon, a viharos szél szembefújta. Átgázoltak a sebes vízi folyón, aztán a déli part lejtőjén felkapaszkodtak az erőd cölöpsoráig. A cölöpsor mögött őrtorony magaslott és két gerendaház orma. Éles sípszó hangzott fel a toronyban: az őr már érkezésüket jelezte. A lovascsoport elérte a cölöpsor nyugati oldalán a bejáratot. Megcsikordultak a kapuszárnyak. A jövevények belovagoltak, s megálltak az előretolt katonai határállomás udvarán. A három dragonyos és a scout leszállt a lóról. Három férfi közeledett feléjük bőrruhában, hajadonfőtt, arcuk ráncos volt és sovány. Itt bent az udvarban, a cölöpsor mögött is porzott a hó és a homok; ezért mindenki összehúzta a szemét, s a szürkületben

nemigen tudták kivenni egymás arcát. A jövevények és azok, akik fogadták őket, először is megállapították, hogy kutyavilág ez, pokoli a környék meg a vihar meg a homok meg a hó és általában az egész helyzet. Miután megállapították, hogy e tekintetben teljes az egyetértés köztük, a lovakat kiengedték a cölöpsorral elzárt terület legerősebbé. A dragonyosokat és kalauzukat elvezették a nagyobbik gerendaházhoz. A hosszan elnyúló, alacsony, régi épületnek csak lórészei voltak. A súlyos tölgyfa ajtó a szélesebbik, keleti oldalról nyílt. A gerendák kátrányozásától a ház még sötétebbnek hatott. Az épület belsejében együtt volt minden, amire a határállomás kis létszámú őrségének szüksége lehetett: élelmiszer és pokrócok, fából ácsolt asztalok és falilócák; egy kőből rakott tűzhelyben tűz pattogott. Pitt, a scout megoldotta száját, és levette széles karimájú kalapját. A határőrállomást erődnek nevezték, bár ez a kifejezés kissé fellengzősen hatott ezekre a gerendaépületekre alkalmazva. A három dragonyos jelentkezett csapatánál, Pitt pedig a maga bajtársait kereste fel, vagyis azokat a prérilovásokat, akik a peremvidéken szolgáltak. Egyikük nyomban felismerte, és hangosan üdvözölte:

– Nicsak, a csonka orrú Pitt! Hát téged mi szél hozott ide, ebbe a vadonba? Hiszen mi úgy tudtuk, hogy te az ígélet Földjén vagy, a Missour-i partján, Fort Randallban!

Pitt topogott, hogy meglegítse lábát, kiköpött, keze fejével törölte csepegő orrát, majd leroskadott a ház bal oldali, keskenyebbik oldalán a falilócára.

– Gyerünk azzal a brandyvel, Bill, öreg fiú! Harsogó, gúnyos nevetés volt a válasz.

– Micsoda? Még brandyt sem kapok? Megfizetem! – Pitt nem volt iszákos, de ha pálinkáról volt szó, nem fukarkodott. Egyik zsebéből vett kotorászott elő.

– Tedd csak el a pénzed! Itt nem sokra még vagy vele. Már réges-rég kiittuk az utolsó cseppet is! Ki beszél itt még brandyról?! A lőszer érdekelt minket, barátom, a lőszer!

Pitt idegesen dobolt az asztalon. Halálfáradtan, átfagyva érkezett meg, és már alig várta azt a kis pálinkát.

– Adj legalább valamit enni, Bill!

Bill egy konzervdobozt tolt Pitt elé.

– Nincs semmi más?

– Semmi!

– Micsoda nyomorúságos élet van itt!

– Küldjétek végre erősítést, vagy ötven embert, hogy a pokolba küldhessük az indiánusokat, akkor majd nem lesz ilyen nyomorúságos!

– Az indiánusokat! Hát nem tudtok boldogulni a rézbőrűekkel? – Pitt kiszedte kesével a sózott húst a konzervdobozból, s bár nem volt étvágya, elfogyasztotta, mert régen nem evett.

– Pipogya fráterek vagytok – folytatta aztán a zsörtölődést. – Anyámasszony katonái! Még az indiánusokkal sem tudtok megbirkózni. Őt napig voltunk úton, és egyetlenegy sem látunk!

– Ami nem jelenti azt, hogy ők sem láttak titeket.

– De amint megláttak, eliszkoztak! Ha felbukkannak a Fort Randall-i lovasok, tüstént elbújnak a rézbőrűek, egy sem mer mutatkozni!

– Pitt, kurta orrú cimborám, úgy beszél, mintha te magad volnál Jackman ezredes. De én csak azt mondhatom neked; nekünk sürgősen szükségünk van egypár rátermett emberre és sok-sok lőszerre. Mástkülben még a tavasszal szétszórnak minket, mint a pelyvát!

– Látod, ezt elhiszem. Nagyon is el tudom rólatok képzelni. No de majd segítünk rajtatok...

– Erre várunk! Csakhogy a hengegés még nem segítség!

– Légy nyugodt, olyan segítséget kaptok, hogy eláll szemetek-szátok! Levelet hoztam az őrnagyotoknak. Örülni fog ennek az üzenetnek.

– Éppen terád bíznak ilyen levelet!

– Rám bizony! Mert én vagyok a scout, és mindenki úgy gondolja, hogy az én jávorszarvasbőr öltözékem mellzébe a legbiztosabb hely az ilyen fontos üzenetek számára.

– Aha! Szóval nálatok is van azért némi becsülete a rézbőrűnek!

– Az olyan tapasztalt határvidéki felderítőnek van becsülete, amilyen én vagyok. Mondd csak: hol találhatom meg Smith őrnagyot?

– Odaát, a parancsnoki épületben.

Pitt feltápáskodott. Éppen ekkor jelent meg az ajtóban a három dragonyos közül a rangidős, és intett neki, hogy jöjjön vele. Az őrnagy sürgősen várta a levelet és a jelentést. Pitt és a dragonyos elindultak az udvaron át az őrtoronyal egybeépített egyszerű faépület felé; a kavargó hó és homok megint a szemükbe és a tarkójukra vágódott. Erősen fogniuk kellett a kilincset, hogy amikor nyitják-csukják az ajtót, a viharos szél ki ne tépje sarkaiból.

Beléptek a sivár dolgozószobába. A tölgyfa asztalnál, a lámpa előtt ült az őrnagy. Egyedül volt és dolgozott. Most felpillantott munkájából. Pitt meglepődött. Az őrnagy haja már ősz, pedig még nem lehet öreg. A scout előhúzta bőrzekéje egyik belső zsebéből a rábizott levelet. Smith őrnagy

figyelmesen elolvasta, majd utasította a futárt, hogy másnap reggel jelentkezzen nála a válszért, amelyet rögtön el kell vinnie Fort Randall-be. Az a gondolat, hogy már holnap pirkadatkor vissza kell indulnia, még jobban elkedvetlenítette Pittet. Legszívesebben hangos káromkodásban tört volna ki, és távozni akart. Félig már sarkon fordult, mikor az őrnagy csodálkozó, parancsoló pillantása megállította. A parancsnok másodszer, majd harmadszor is elolvasta a levelet. Aztán utasította a dragonyost, hogy hívja be Warner hadnagyot és Adamset, a prérilovasok vezetőjét. A dragonyos eltávozott, s csakhamar visszatért egy hadnagy és egy prérilovas kíséretében. Pitt csak az utóbbit vette szemügyre némi érdeklődéssel. Nagyon fiatal volt, középtermetű, zömök. Kérges, széles keze is inkább katonára, mint parasztra vallott. Szőke üstöke és világos szeme miatt napbarnította bőre sötétebbnek látszott, mint amilyen valójában volt. Első pillantásra nem tudta Pitt eldönteni, vajon a prérilovasok vezetőjét vérbeli nyugatinak ismerje-e el. Az őrnagy ülve maradt, de tartása feszesebb lett, s tekintetét a hadnagyra szegezte.

– Warner hadnagy! Adams! Az az irat, amit az imént átadtak nekem, néhány döntő fontosságú új irányelvet tartalmaz. Ezekről azonnal tájékoztatni kell a csapatot meg a prérilovasokat. A lovasokat külön-külön, ez a leghatásosabb ezeknél a peremlakóknál. Megértette, Adams?

Peremlakónak ezen a vidéken az indiánok ellen folytatott harcban kialakult fehértele-

pest nevezték. A peremlakó a keletről nyugat felé tolódó határt követve vándorolt egyre messzebb nyugat felé, s mint vadász, scout, trapper, aranyásó, favágó, cowboy vagy farmer mindig az ősröngyeteg szélén élt.

– Megértettem – válaszolta az őrnagynak Adams. Pitt elvagyorodott, mikor az őrnagy a peremlakók lelkületére tett célzást, ő pontosabb felvilágosítással tudott volna szolgálni erről a kérdésről.

– A helyzet teljesen megváltozott – folytatta az őrnagy. – Fegyveres expedícióink megerősítették, hogy a Black Hills északi nyúlványain két évvel ezelőtt felfedezett aranylelőhelyek bányaművelést igényelnek, és ez ki is fizetődik. Már el ishatározták, hogy a majdani bányák központjaihoz vasutakat építenek, amelyek a Union Pacific transzkontinentális vonalról fognak elágazni. Ez pedig azt jelenti... nos, mi a lényeg ebből a mi katonai feladataink szempontjából?

– Kár... – totyogott közbe Pitt.

– Tessék?

– Úgy értem – magyarázta az egykori cowboy, aki jelenleg mint scout és futár tevékenykedett –, hogy kár volt elhatározni ezt a bányaművelést. Mert a kismemberek akkor nem juthatnak többé aranyhoz.

– A megjegyzése nem tartozik a tárgyhoz, tehát fölösleges. Warner hadnagy?

– A katonai feladat, vagyis a mi feladatunk az, hogy a rebellis dakotákat eltávolítsuk a szóban forgó vidékekről.

Tóth Krisztina Macika Macija

Tóth Krisztina A londoni mackók című kötete 2003-ban jelent meg a budapesti Csikota Könyvkiadónál. Tíz vers tíz színes kötetben, s mindez egy képekkel, pöttyökkel díszített hordozható papírdobozban, Macika Maci londoni bőröndjében. Szokatlan csomagolás, de Évától, anya kolléganőjétől kis korom óta érdekes könyveket kapok ajándékba. A tíz vers közül a címadó, A londoni mackók tetszett a leginkább. Eddig csak egy londoni mackót ismertem, mr Bean Teddy Bearjét, aki a magyar Barnabás mackóra hasonlít.

Tóth Krisztina rímelő versében négy londoni áruházban vásárolt macit hoznak repülőgépen Budapestre. A szöveget Rutkai Bori illusztrálta. Mellékelte London térképét és a Maci Köztársaság-beli Macika (családnév) Maci (utónév) útlevelét is. Macika Maci medve állampolgárságú, és 1983. március 1-jén született Bundapesten, egy málnabokorban. Londonban – angol szokás szerint – társaival öt órákor teát fogyaszt. A 18 oldalas verseskötet minden lapja más színű, amikor lapozzuk, olyan mint a szivárvány. Az utazótáska felhasználható játékszerként is, például a babák utaztatására.

A londoni mackók

*Kézenfoglak, füttyölök a gondomra,
elmegyünk a repülővel Londonba.
Hogyha futunk, elérjük a repülőt,
vizünk gyorsan kettő jegyet, leülöt.
Megnézzük, hogy hol laknak az angyalok,
hogy a felhők közléről milyen nagyok.
Londonban majd esni fog és megázunk,
hazaérve angol teát teázunk.
Bemegyünk az áruházba mackóért,
elsuttogjuk, amit csak egy mackó ért.
Velünk jön majd a sok maci mind Pestre,
egyik a jobb, másik a bal zsebembe,
harmadik a nagytáskából kukucskaál,
– a negyedik hol van: Te meg elbújtál?
Itt van, itt van, itt van ez a mackóka,
kilátszik a paplan alól az orra!*

**Szülői segítséggel: Horváth Vilma,
1.3 osztály, J. J. Zmaj iskola, Szenttamás**

Kedves Olvasó Tanulók!

1870, Észak-Amerika, az aranyláz kora. A fehérek minél több földet próbálnak megkaparintani, csak hogy kielégítsék kapzsiságukat, ezért a kormány rendelete szerint a rézbőrűeknek az év végéig rezervátumba kell vonulniuk. Azonban a dakota Tokei-ihito törzssével együtt bátran ellenáll és felveszi a harcot a fehérek mohóságával.

Így foglalható össze néhány mondatban **Liselotte Welskopf-Henrich** (1901–1979) **A Nagy Medve Fiai** című regényének tartalma, amelynek bevezető fejezete nyitja mai rovatunkat. A regényből 1966-ban készült NDK-film, a legendás – akkor még úgy mondták: jugoszláv származású –, egyébként loznicai születésű Gojko Mitičtyel, a mindenkori indián hősök megtestesítőjével a főszerepben.

Nagyon sok mindent kellene most hirtelen terítékre tűzni! Az indiánregény-jelenség értelmezését. Hogy miért volt akkoriban, még a múlt század hatvanas-hetvenes éveiben is olyan nagy népszerűsége Liselotte Welskopf-Henrich regényei mellett James Fenimore Cooper vagy Karl May vadnyugati indiántörténeteinek. És a belőle készült filmeknek. És persze nektek azt is el kell mesélni

már, hogy mit jelentett az NSZK–NDK megosztottság, a Nyugat–Kelet szembenállás a múlt század második felében. Erre majd esetleg egy másik alkalommal kerítünk – ha egyáltalán érdemes – időt. Ezekben az európai – irodalmi értelemben nem túl igényes – indiánregényekben és westernfilmekben nyilvánvalóan volt egyfajta – a megalázottakkal és a kiszorítottakkal való erős együttérzés, amivel a maga is súlyos elnyomásban és társadalmi igazságtalanságban tengődő olvasó azonosulhatott. Azóta ezeket a – sokszor silány – filmprodukciókat is felváltották olyan nagyszerű, s az indián igazságot is hitelesen megjelenítő alkotások, mint pl. A farkasokkal táncoló Kevin Costner rendezésében és főszereplésével 1990-ben.

S hogy hogyan jutott eszembe a Nagy-medve-történet? Egy kis olvasó kedvenc verse irányította rá a figyelmemet. Nagy öröömre szolgál, hogy a Gyöngyhalász versolvasó-felhívása szép visszhangra talált. Olvassátok el Horváth Vilma szenttamási tanuló ajánlott versét. Mi pedig küldjük a könyvjutalmat!

Bence Erika

Melyik a legjobb videoformátum? (2.)

Lássuk hát a videoszabványokat. Az MPEG szabványnak az első verziója még 1991-ben jelent meg MPEG-1 néven, amely még a VHS minőségű digitális videókat igyekezett szabványosítani. Ezzel a formátummal leggyakrabban videocédék formájában találkozhattunk. Az MPEG szabvány egy másik szervezete az ITU (International Telecommunication Union) szabványán alapult, amely neve H.261 codec volt. Ismerős? Nem véletlen. Ez volt a digitális videók első szabványa, és az összes ezt követő videoszabvány ennek a továbbfejlesztett változata, és a sorban követi a H.26x elnevezést.

Ezt néhány éven belül követte az MPEG-2 szabvány, (H.262) amely már jobb felbontást ígért, és ez a még mai is széles körben használt mpeg-2 tömörítés szabványa. A legtöbb DVD-lejátszó és digitális tévé még ma is ezt a közel 20 éves tömörítési szabványt használja. A H.263-ra nem kell sok időt szánnunk, mert ez csak az egyre elterjedtebb, de még megbízhatatlan mobilhálózatokon történő adattovábbítást hivatott szabványosítani.

Végül elérkeztünk napjainkhoz, a H.264, vagy a közismertebb MPEG-4 szabványhoz. Bár erre mint MPEG-4 szabvány hivatkozunk, ez az elnevezés több dolgot is takar egyszerre. A jövőben egyre gyakrabban fogunk vele találkozni, legyen szó nagy felbontású, Blu-Ray, vagy a weben terjesztett videoformátumokról, így érdemes vele részletesebben is foglalkozni.

A szabvány tulajdonképpen több alszabványból áll, amelyek közül számunkra a legfontosabbak:

- ISO 14496-1 (Systems), a videók interaktív elemeinek a szabványa, mint pl. a DVD-menüké

- ISO 14496-2 (Videó), az Advanced Simple Profile (ASP) szabványa, amelyet a XviD, és DivX tömörítési eljárások is hasz-

nálnak. Ez a nem minőségi videotömörítési eljárások szabványa, ahol a kis méret fontosabb, mint a minőség, pl. a biztonsági rendszerek videóit esetében.

- ISO 14496-3 (Audio), Advanced Audio Coding (AAC), az elterjedt MP3-formátum utóda, egyben a digitális rádiózás DAB+ szabványa is. Az Apple mobil eszközein és a Nintendo DS, PlayStation 3 játékkonzolokon már ma is ez a támogatott audiotömörítési formátum.

- ISO 14496-10 (Videó), Advanced Video Coding (AVC), vagy közismertebb nevén H.264 codec, az mpeg-4 videók szabványos tömörítési eljárása. Számunkra a tömörített videó minőségi vizuális megjelenésének szempontjából ez a legfontosabb.

- ISO 14496-14 (Container), az MP4 csomagolás (container) formátuma (ezek a szabványos csomagolású videofájlok használják az .mp4 kiterjesztést)

- ISO 14496-17 (Subtitles), MPEG-4 időköddel ellátott szinkron szövegformátuma. Ez szövegalapú (a DVD-k képalapú aláírássával szemben), és olyan lehetőségeket is tartalmaznak, mint a betűtípus-választás, a pörgetés, a színek használata és a streamelt (folyamatosan érkező, letöltődő) videókhöz a streamelt szinkronaláírás.

A fentiek szerint tehát, ha a DivX-tömörítésről beszélünk, akkor a DivX inc. cég által megvalósított MPEG-4 ASP szabványos tömörítésről, ha pedig a mindennapi szóhasználatban elterjedt MPG-4 tömörítésről, akkor a AVC/H.264 szabványnak megfelelő tömörítésről van szó. Bár mindkettő része az MPEG-4 szabványnak, mégis egymástól teljesen eltérő tömörítési eljárásokról van szó.

Minőség

Visszatérve a minőségi kérdéshez, egy videó minőségét egyrészt a tömörítési eljárás (formátum) határozza meg, másrészt

a tömörítés mértéke. Sokak véleménye szerint a H.264 (Mpeg-4/AVC) tömörítési formátum minősége kiváló, az Ogg formátummal szemben viszont sokaknak vannak kifogásai. Itt be kell vezetnünk a bitrate fogalmát. A bitrate tulajdonképpen a mintavételezés gyakoriságát jelenti, vagyis ha egy videónak magasabb a bitrate-értéke, akkor ugyan a gyakori mintavétel miatt nagyobb a fájlmérete, de a minősége is sokkal jobb. Más szóval az alacsonyabb bitrate értékű videó jobban tömörített, kisebb a mérete, de megjelennek benne zavaró képzajok.

Összegezve: a minőséget elsősorban az határozza meg, hogy a videó mennyire van tömörítve (bitrate), de az azonos bitrate-értékkel rendelkező videók esetén a tömörítési eljárás az, ami a meghatározó.

Terjesztés

A terjesztés első – és ma a legkézenfekvőbb – lehetősége már nem az optikai lemez (DVD, Blu-Ray) hanem a web. Ha a saját videókat szeretnénk terjeszteni, vagy másokét megnézni, akkor a legfőbb szempont a böngészők videoformátum-támogatása, vagyis, hogy az általunk betömörített és becsomagolt videót az összes elterjedt böngésző le tudja-e játszani. Mivel a böngészőfejlesztők ennél alapvetőbb kérdésekben sem tudtak megegyezni, így erre a célra sokáig egyetlen kézenfekvő megoldás létezett, a Flash player plugin.

A HTML5 szabvány elterjedésével a böngészők elvileg már közvetlenül (plug-in nélkül) is támogathatják a videó beágyazását a HTML5 oldalakba, viszont a formátumok területén máig nincs egyetértés a böngészőfejlesztők között. A legkézenfekvőbb megoldás a szabványos H.264 (Mpeg-4/AVC): formátum lenne, mivel ennek szabványát már az internetes lejátszást szem előtt tartva dolgozták ki, és már több böngésző (Internet Explorer, Safari) fejlesztője is támogatja.

(Folytatjuk)

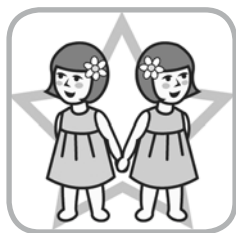
KOS

Egy helyben toporogsz? Kérj segítséget! Sokkal többre juthatsz, mint egyedül. Valaki igencsak próbára teszi a türelmedet. Akik nem tudják, hogy te milyen érzékeny vagy, akaratlanul is provokálhatnak. Lehetnek minden ok nélkül is érzelmi kitoréseid.

BIKA

Úgy érzed, szinte feleslegesen görnyedsz a pad felett, hiszen úgysem ott járnak a gondolataid, ahol kéne. Próbáld koncentrálni, különben ebből később gondok lehetnek. Jól jön most egy kis magány. Gondolkodj el a terveiden, lehet, hogy kurzust kell váltanod.

IKREK

Ha segítségre van szükséged, most jó eséllyel megkapod. Ráadásul egy olyan személytől, akit nagyon kedvelsz. Használj ki a lehetőséget, és élvezd a tanulást! Jó képességekkel rendelkezel, sőt a napokban nagy a pénzszerzési esélyed. Ha szerencséd van, szép kis summa ütheti a markodat!

RÁK

A terved minden apró darabkája kezd a helyére kerülni. Így végre mások is kezdik érteni, mire voltál ennyire rápörögve az elmúlt hetekben. Van okod az ünneplésre. Vásárláskor támaszkodj a saját ízlésedre! Ne hagyd, hogy mások befolyásoljanak! Este keresd fel a barátaidat, ha nem vagy fáradt, menjetek el valahová.

OROSZLÁN

Elég stresszes hétnél nézel elébe – de túl fogod élni! Ismerősöd lelki problémáival fordulhat hozzád. A csillagok állásának köszönhetően nagy az esélye, hogy segíthetsz rajta. Ha mégsem, mutasd ki az együttérzésedet, legyél megértő!

SZÜZ

Bár állandóan a fejedben pörög a kötelességtudat, kivételesen megengedhetsz magadnak egy kis lazaságot. Nem árt meg egy kis pihenés. Gondtalanok és könnyűnek érzed magadat. Új ismerősökre tehetsz szert, legyél nyitott minden iránt!

MÉRLEG

Könnyen megeshet, hogy súrlódások lesznek közted és a társaid közt, de addig nem oldódik meg a helyzet, amíg nem hallatod a hangod. Beszéljétek meg négy szemközt! Előfordulhat, hogy közösségi munkában veszed ki a részedet. Ügyelj, hogy ne viselkedj nagyképűen! Új, érdekes embereket ismerhetsz meg.

SKORPIÓ

Csak dőlj hátra, és lazíts – már amennyire megengedheted magadnak. Fontosak lesznek a baráti kapcsolataid, úgyhogy ápolj őket! Rájössz egy titokra, amit valaki nagyon próbál elhallgatni. Ne járulj hozzá, hogy miattad lehulljon róla a lepel!

NYILAS

Bármilyen kihívásokkal is kelljen szembenézned, mindig megtalálod a forrást, ahonnan pozitív energiát szívhatasz magadba. Nagy szükséged lesz erre a héten. Szánj időt a pihenésre! Élvezd a csöndet, a magány nyugalalmát. Ha unalmassá válik, írd levelet, hívd fel a barátaidat!

BAK

Mi tagadás nehéz hétnél nézel elébe. De ez nem azt jelenti, hogy nem csempészhetesz apró örömeket a szürkeségbe. Iktass be pihenőket, nehogy kifulladás a nagy hajtásban! Egy osztálytársadat alaposabban megismerheted. Ne kötelezd el magadat egyből.

VIZÖNTŐ

Ne a sarokban punnyadj, inkább aktivizáld magad, és vedd ki a részed mindenből! Ideje új ismeretségek után nézned, ki tudja, mire lesznek jók a jövőben? Ha nem megy, ne próbáld feltétlenül megfelelni az elvárásoknak! Pihenj többet! Az egészséged a legfontosabb.

HALAK

Felesleges túlfeszülőd olyan dolgok miatt, amiket úgysem tudsz megkerülni. Nyugodj meg és tanulj a hibáidból, hogy legközelebb lazán vedd a kihívást! Vigyázz, mert olyan barátokat veszíthetsz el, akik megbízhatóan segítettek az érdekeidet. A hiányuk fájdalmas lehet.

Kávészás kamaszkorban

A kávét manapság előszeretettel fogyasztják a fiatalok is. A koffein a világon leggyakrabban használt teljesítményfokozó szer. A kamaszok körében egyre gyakoribb a kávéfogyasztás, és lassanként a mindennapok részévé válik, hogy a reggel egy csésze kávé mellett indul, majd lecsúszik egy délután is, amikor már fárad, aztán este, a késő éjszakai tartó tanulásokhoz. Pedig a kávé rendszeres fogyasztása pozitív hatásai ellenére sem tesz jót a fiatal szervezetnek. Itt is igaz, hogy a kevesebb több.

Miért is szeretjük?

- Élénkíti a szervezetet, felpörget, és jobban is tudsz teljesíteni.
- Kitágítja az érfalakat, jobb a vérellátása a szervezetnek, tehát több oxigén jut az agyba, ami segít a gondolkodásban.
- Bizonyítottan javítja a memóriát. Elmulasztja a fejfájást, csökkenti a fogszuvasodás esélyét, továbbá hangulatjavító is.
- A koffein oly módon stimulálja az agyat és az idegrendszert, hogy csökkenti a kimerültségérzetet, az izmokat erősebb összehúzóásra ösztönzi a nagyobb erő kifejtés érdekében.
- Ezenkívül a kávé éberebbé tesz, ami fokozza a koncentrációs készséget.

Persze nem szabad elfeledkezni a káros hatásairól sem. A mértékelen kávéfogyasztás sok veszélyt rejtget.

Káros hatások

- A fogaid elszíneződnek, és ezt majd csak akkor tudod korrigálni, ha mélyen a pénztárcádba nyúlsz.
- A szervezet egy bizonyos idő után hozzászokik a koffeinhez, nem lesz teljes a napod, hogyha nem kapod meg a megszokott mennyiséget belőle. Így ingerlékenyebb, agresszívebb is lehetsz! Ugye tizenévesen nem akarsz függő lenni, és belebolondulni a kávéfogyasztásba?
- Ha nagyobb mértékben fogyasztjuk, mint azt a szervezetünk tolerálja, növeli a nyugtalanságot, kézremegést és fokozott szívverést okoz.

Legyél sikeres a suliban

Jó jegyeket akarsz? Nem kell hozzá éjjelnappal a könyv fölött görnyedned, csak okosan kell hozzáállni a tanulnivalóhoz.

Minek jegyzeteljek, ha ott a tankönyv?

Ez az egyik legnagyobb hiba, amit elkövethetsz. Persze sokkal egyszerűbb végigdumálni a padtársaddal az egész órát, de hosszú távon csak magadnak csinálsz rosszat. Ha leírod az órán hallottakat, akkor kétszer is átmege az agyadon a tananyag: egyszer, amikor a tanár elmondja, és egyszer, amikor a papírra veted a sok okosságot. Így jó eséllyel egy csomó minden megmarad a fejedben már a suliban, és otthon sokkal kevesebbet kell majd tanulnod. És ígyis-úgyis bent kell ülnöd az órán – ha már egyszer ott vagy, töltsd hasznosan az időt.

Segítség, nem értek semmit!

Előfordulhat, hogy hiába olvasod a tanulnivalót, olyan, mintha kínai nyelven lenne írva. Az sem túl jó megoldás, ha kudarcot vallva félredobod a könyvedet, de van ennél rosszabb is: ha bemagolod az anyagot anélkül, hogy megértenéd. Ha valamit egyszerűen nem bírsz felfogni, először próbálj meg utánaolvasni (a neten nagyon sok olyan oldal van, ahol a

legnehezebb témákat is annyira jól elmagyarázzák, hogy pillanatok alatt meg lehet őket érteni), ha pedig így sem megy, akkor kérj segítséget. Ettől még nem leszel stréber.

Minek is írjam meg most a házit? A héten már nincs óránk

Mindenki utálja a házit, de hidd el, hogy minél tovább halogatsz, annál több időd megy majd el arra, hogy megírd. Próbáld ki, milyen az, ha már aznap megírod a feladott leckét, amikor feladják. Észre fogod venni, hogy sokkal kevesebb idő alatt készülsz el. Hogy miért? Mert a rövid távú memóriád még tárolja az órán hallott infók nagy részét, amit hasznosítani tudsz.

Tanulni úgy, hogy nincs számonkérés? Na ne hülyéskedjete!

Nem hülyéskedünk. Ha függetlenül attól, hogy a következő órán lesz-e rópdoga vagy sem, ha csak egyszer-kétszer átolvasod az anyagot minden óra után, a tesztek és felelések előtt kevesebb időt kell majd a tanulásra fordítanod. Ugyanis, ha folyamatosan olvasgatsz a jegyzeteidet, frissen tarthatod az információkat a fejedben, és a dolgozat előtti este nem kell kétségbeesve keresned, hogy kis az az X, aki Y rendeletével Z-t csinált.

Kozmetikázz otthon

Pofonegyszerű módszerek

Segítünk, hogy a saját két kezeddal megszerezz egy kellemes félórát az arcbőrödnek otthon, a fürdőszobában.

1. Márts egy arcosos törölközőt forró vízbe, csavard ki, és terítsd az arcodra. Hagyd rajta egy percig, és ismételd meg háromszor. A gőz segít felpuhítani az arcbőrd.

2. Szabadulj meg az elhalt hámsejtektől egy finom arcradírral. Radírozz körkörös mozdulatokkal kb. egy percig, azután öblítsd le az arcod. Óvakodj a durva, nagy szemcsés radíroktól, amelyek irritálhatják a bőrd.

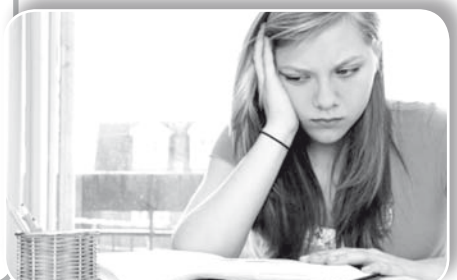
3. Rakj fel egy otthoni pakolást, vagy ha lusta vagy, használhatsz boltit is, a lényeg, hogy legyen benne E-vitamin és antioxidánsok. Hagyd fent legalább öt percig, majd öblítsd le.

4. Dolgozz be a bőrdbe egy gazdag hidratáló krémet. Ne hagyd ki a nyakad sem!

5. Cseppents aromaterápiás nyugtató olajat a csuklóidra az ütőerekhez, és a füleid mögé. Ettől finom nyugodtságot fogja átjárni az egész testedet.

Otthoni maszkrecept

Keverj össze 3 kiskanál zabpelyhet 2 kiskanál mézzel, és kend fel az arcodra kb. öt percre. Szuperül hidratálja majd a bőrd ez az édes kis maszk.

A betyár

A nagymamám mesélte, hogy a nagyszülei, az én ükapámék, kocsmát tartottak Kisoroszon. Azt mondta, hogy abban a kocsmában járt Rózsa Sándor, a híres magyar betyár. Ez a következőképpen történt.

Egyszer lovakat lopott Rózsa Sándor. Átterelte őket a Tiszán, s menekült a csendőrök elől. Sötét, esős éjszakában vágatott az országúton. Ükapám kocsmája útjába esett. Betért, hogy lovaival megpihenjen. A cseléd bekötötte a lovakat az istállóba. Ükapám sietve ment le a falépcsőkön a borospincébe. A nagymamám azt mondta, hogy nagy megtiszteltetés volt a családnak az, hogy Rózsa Sándor betért a kocsmájukba. Kisoroszon az volt az egyetlen kocma abban az időben. Gazdának számított az, aki kocsmát tarthatott.

Miután megpihent, Rózsa Sándor továbbállt a lovaival. A kocma pedig innentől kezdve még látogatottabb lett.

Később a kisorosziak a Fehér kocsmát Rózsa kocsmának neveztek el. A helyén ma egy új, emeletes ház áll.

Szeretem, amikor a nagymamám ilyen meséket mesél.

Balázs Emília 5.3 osztály, Fejős Klára iskola, Nagyikinda

NEVEM: **Páncsics Martina.**

BECENEVEM: Márta < 3.

CÍMEM: 24430 Ada, Halász József u. 37.

SZÜLETÉSI DÁTUMOM: 2000. 09.18.

ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. e.

ALSÓS TANÍTÓM: Bajúsz Zsuzsanna.

VÉLEMÉNYEM RÓLA: Nagyon jó tanító néni volt.

OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Bagi Magdolna.

VÉLEMÉNYEM RÓLA: Eddig még jó osztályfőnök.

AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE: Elnök: Burza Ralf, titkár: Rusák Réka, pénztáros: Szabó Attila.

KEDVENC TANÁRAIM: Bagi Magdolna (oszi), Rasztik Gábor (műszaki), Bíró A. Erzsébet (magyar), Hugyik Ella (angol), Világos Kornél (info), Apró Ildikó (német).

LEGKEDVESEBB OSZTÁLYTÁRSAIM: Milácskovity Patrícia, Juhász Szabina, Kéki Andrea, Hugyik Kitti, Rusák Réka, Mrekut Emma, Teleki Beáta, Szemerédi Krisztina, Pámer Rebeka.

LEGKEDVESEBB ÓRÁIM: Biológia, magyar, német, informatika, műszaki, angol.

KEDVENC OLDALAIM A JÓ PAJTÁSBAN: Vicckupac, Tiniturmix, poszter.

KEDVENC KÖNYVEIM: Robinson Crusoe, Óz a nagy varázsló.

KEDVENC ÚJSÁGAIM: Jó Pajtás, Bravo Girl.

HOBBIM: Számítógép, barátnősködés.

KEDVENC FILMEM: Szerelem nevében.

KEDVENC SZÍNÉSZEM: Jennifer Lopez.

KEDVENC ÉNEKESEIM: Cascada, Selena Gomez, Avril Lavigne.

KEDVENC ÉVSZAKOM: Nyár.

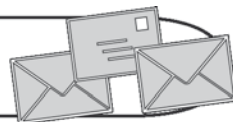
KEDVENC ÉTELEM, ITALOM: Pizza, Pepsi.

KEDVENC ÁLLATAIM: Elefánt, oroszlán, cicám (Bözsike).

MI LESZEK, HA NAGY LESZEK? Még gondolkodom.

NO ÉS A SZERELEM? Nincs.

MIZUJS?

Az én nagymamám

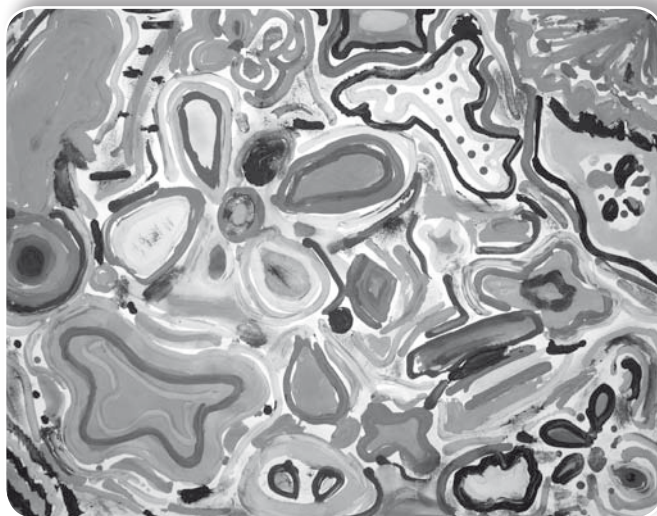
Az én nagymamám neve Korponai Sára. Csókán lakik. Szép Agöndör, ősz haja van, és nagyon szeretem. Szeretek nála lenni, mert finom húst süt, és mert van egy aranyos, kis termetű kutyája. De azért is szeretek oda menni, mert kedves velem. Régen óvónő volt, de már nyugdíjba ment. Nagyon sokat játsunk és beszélgetünk. Ilyen az én nagymamám.

Heinrich Zsóka, 2. b osztály, Emlékiskola, Zenta

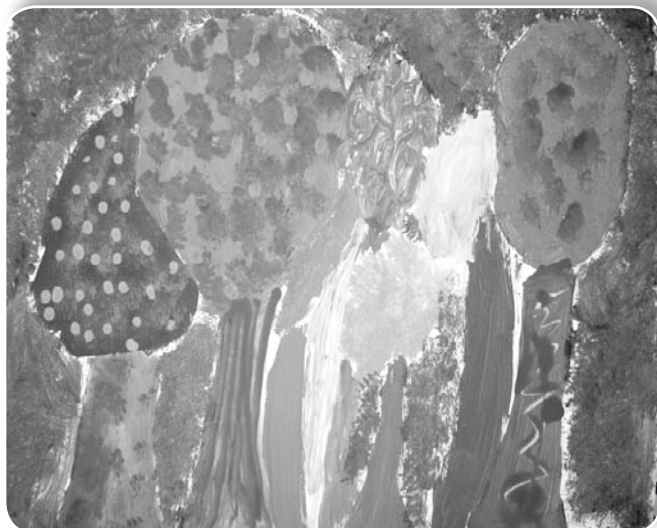
Az én mamámat Júliának hívják. Mint minden nagyinak, neki is már ősz a haja. A szeme színe zöldeskékes. Nekem így tetszik. Legjobban akkor szeretem, amikor a rózsás kötényében a kedvenc sütemet készíti el. Ő a világ legremekebb mamája. Nagyon figyelmes, kedves, szinte lesi minden gondolatomat. Emlékszem, egyszer azt mondta anya, hogy a szülőknek az a dolguk, hogy tanítsák, neveljék a gyerekeket, a nagyszülőknek pedig hogy elkényeztessék a kis unokájukat.

Az összes mama a Földön így szép, és így szeressük őket!

Horváth Ervin, 2. b osztály, Emlékiskola, Zenta

Oláh Anita, 5. osztály, Magyarcsernye

Nerer Albert, 5. osztály, Magyarcsernye

Mennyire vagy kíváncsi?

A barátnődnek új szerelme van. Megvárod, míg ő maga mesél róla, vagy kérdésekkel bombázod, amíg ki nem szedsz belőle valamit? A tesztből kiderül, meddig vagy képes elmenni, ha hajt a kíváncsiság!

1. Nyaralást tervezel. Hogyan készülsz?

- a) Befizetek egy jó nevű irodánál, és hagyom, hogy ők szervezzenek meg mindent. (4)
- b) Megveszem a legújabb útikalauzokat. (0)
- c) Beszerzek egy új fürdőruhát, egy naptejet és egy könyvet a strandra. (2)

2. Mennyire izgatott óvodás korodban az elrejtett karácsonyi ajándék?

- a) Egyszer titokban kibontottam néhányat. (2)
- b) Egyszerűen muszáj volt kikutatnom őket. (0)
- c) Nem akartam becsapni a szüleimet, így sosem kutattam utánuk. (4)

3. A barátnőiddel havonta egyszer pizzériába mentek. Egyikőjük egy ideje elmarad. Hogyan reagálsz?

- a) Zavar, de elfogadom. (4)
- b) Ha a pénz az oka, fizetek helyette. (2)
- c) Kíváncsiskodok, amíg megtudom az okát. (0)

4. A nővéred nem árulja el, kivel randizik. Elolvasod a naplóját?

- a) Soha, a napló tabu! (4)
- b) Persze, hiszen csak így óvhatom meg a rossz társaságtól. (0)
- c) Csak ha rossz irányba változik. (2)

5. Melyik mondat illik rád?

- a) A kíváncsiság érdeklődés a világ dolgai iránt. (2)
- b) A magánéletem rám tartozik. (4)
- c) Egyszer élünk. (0)

Értékelés

0–6 pont: A detektív

Felszabadult, nyitott és kíváncsi vagy. A barátnőd furán viselkedik? Addig idegesíted, amíg el nem mesél mindent. Csomagolt ajándék, telefonbeszélgetés, hírességek viselt dolgai – te előtted nincs titok. Vigyázz, mert a barátaid tartanak a kíváncsiságodtól, meg hogy mindenbe beleszólsz. Vedd tudomásul, hogy másnak is van magánélete. Érdeklődésed fordítsd a sulira, vagy egy új nyelv elsajátítására.

7–13 pont: A tapintatos

Benned egészséges kíváncsiság lakozik. Utazás, sulis vagy család – érdeklődsz irántuk. Örömmel fedezel fel új dolgokat, de mindig tekintettel vagy mások magánéletére. Óvatosan a távolságtartással, a barátaid néha elvárnák, hogy beleavatkozz az ügyeikbe. Még ha azt mondják is, nem rád tartozik, fontold meg, nincs-e a barátaidnak mégis segítségére szükségük. Kérdezz bátran!

14–20 pont: Az érdektelen

Belőled hiányzik a kíváncsiság. Mások magánéletének részleteit terhesnek tartod, osztálytársaid, barátaid és ismerőseid szerelmi élete, problémái hidegen hagynak. Vigyázz, ha ennyire közömbös vagy, más sem lesz rád kíváncsi! Egy igazi barátságban a felek megnyílnak, és tudni akarnak a másik problémáiról. Mutass több érdeklődést, így képes leszel jobban megérteni embertársaidat.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenkét éves lány vagyok, és szeretek egy 13 éves fiút. Eleinte minden nagyon jól ment, sokat voltunk együtt, beszélgettünk, de aztán megismerte a testvéremet, és állandóan az ő társaságában van, nem velem. Én egyedül maradtam. Szakítottam vele, de még mindig szeretem. Mit tegyek? Kérlek, segíts!

Válasz:

Kedves Tini!

Sajnos az életben is, úgy mint a mesében, a jó és a rossz erők állandóan megkeverik a dolgokat. Így a te életedben is valamilyen gonosz varázslat folytán a nővéred elvarázsolta a fiút, akit te nagyon kedvelsz. Valójában ez a varázslat nem lesz rád hatással, ha kedves, vidám, mosolygós, barátokat kedvelő, barátságokat ápoló tinilánycént viselkedsz. Ezzel vértized föl magad, no meg a jó iskolai eredménnyel, megmutatva a gonosz erőnek, hogy nem vagy egyedül, sem magányos, legkevésbé boldogtalan. Ha így teszel, biztos, hogy nemsokára egy új fiú dobogtatja meg a szívedet, és alig várod majd, hogy az ő társaságában lehess. Hagyd, hogy a fiú és a testvéred története úgy alakuljon, ahogy meg van írva. Meglepő fordulatok is lehetségesek. A titokzatos erők mindenki életében dolgoznak.

„Kedves Bizalmas!

Tizenhárom éves vagyok. Van egy fiú, aki nekem bolondulásig tetszik, és aki randira hívott. Amikor elmentem a megbeszéltek időben, nem volt egyedül, ott lógott körülötte az egész bandája, és röhögtek, mert abban fogadott velük, hogy eljövök-e a randira. Sírva mentem haza. Nem tudom, hogyan viselkedjek vele a továbbiakban. Kérlek, adj tanácsot, hogyan tovább, mert nagyon fáj, és szégyellem magam, hogy így rászedtek.

Válasz:

Kedves Murci!

Amikor a leveledet olvastam, összeszorult a gyomrom, mert eszembe jutott, hogyan is éreztem én magam, annak idején, amikor hasonló fogadás szenvedő alanya voltam. Nehéz kibújni a csigaházból, ahova az ember ilyenkor behúzódik. A szegény és a fájdalom mellett azonban ott gyülemlik a sértettség által gerjesztett düh érzése is, és azon gondolkodik a sértett, hogy hogyan is tudna bosszút állni. Ne feledd, hogy a düh és a bosszúvágy nem sokat segít. Ezért mozgással, tornával vezesd le a felgyülemlett negatív energiát, a fejedben kavargó gondolatokat meg inkább a naplódal oszd meg. Ne feledd, hogy az ilyen tettek, mint ahogyan a fiú cselekedett, a nagyon éretlen, önbizalomhiányban szenvedő egyénekre jellemzőek. Ne idegeskedj, mert ő ezt nem érdemli meg. Azt, hogy miért is mentél el erre a találkára, nyugodtan a kíváncsiság számlájára írhatod. Ami nagyon fontos, a jövőben ennek a fiúnak a gaztettét ne a többi fiún torold meg. Mivel te már tudod, milyen becsapottnak lenni, mindig úgy viselkedj a másikkal, ahogyan te szeretnéd, hogy veled viselkedjenek!

Tini”

„Kedves Bizi!

Segíts! Már háromszor voltam találkán egy fiúval, és még nem csókolóztunk. Hogyan viselkedjek, hogy végre megcsókoljon? Mit nem csináljak jól? Kérlek, segíts!

Kiss”

Válasz:

Kedves Türelmetlen!

Nagyon remélem, hogy mire a választ olvasod, már túl vagy az első csókon, és a vele járó szorongáson is. Hogy miért nem csókolt meg a fiú eddig, igazából csak ő tudja, ezért, ha alkalmad lesz rá, kérdezd meg tőle. Az biztos, hogy ő is ugyanúgy szorong, fél, de egyben vágyik is arra a csókra, mint te. Türelmesen várd ki, hogy a fiú kezdeményezzen. Azt is megteheted, hogy a következő találkozásakor te mutatsz neki, hogy mire vágysz egy gyengéd „Szia!-puszival”. Vagy éppen elmondod neki, hogy azt álmodtad, hogy csókolóztatok, és hogy arra gondoltál, hogy ez a valóságban még szebb élmény lesz. Hogy kellemes élmény legyen a csókolózás, mindenképpen jól oda kell figyelni a szájüreg és a fogak higiénijára. A találka előtt moss fogat, és rendszeresen látogasd a fogorvosodat, mert a szájüreg és a torok gyulladási folyamatai, a rossz lehelet nem nyújt éppen kellemes csókolózási élményt.

Ha észreveszed magadon, vagy a párodon, hogy herpesz (vírusos hólyagocskák) jelent meg a száj környékén, akkor inkább kerüld a csókot, mert könnyen átvihető, és örökös ajándék marad, amelyik minden alkalommal, amikor csókol, a szervezet ellenállóképessége, felüti a fejét, megjelenik általában a száj környékén.

„Kedves Bizalmas!

Nemrégiben szakítottam a fiúmmal, és azóta nem is találkoztunk, de a barátnőim szerint ő még mindig szerelmes belém. Én már bánom, hogy szakítottam vele. Hogyan tudjam meg, hogy mit érez irántam? Kérlek, segíts, mert újra vele szeretnék lenni!

V♥lentina”

Válasz:

Kedves Valentina!

Hogy mit és hogyan érez a fiú, ő tudja legjobban. Ezért jó lenne, ha tőle személyesen kérdeznéd meg, ami érdekel. Legyél vele őszinte, játssz nyílt lapokkal. Persze előtte jó lenne találkát kezdeményezni vele. Ha vállalja, hogy találkozzatok, biztos, hogy még van egy kis remény a számodra. Mondd el, hogy hogyan érzel, mire gondolsz, mi az, ami bánt, és mi az, aminek örülsz. Ha látja, hogy őszinte vagy, nagy a valószínűsége, hogy ő is őszinte lesz veled. Ha mégis az derül ki a beszélgetések során, hogy nem akar újra járni veled, hagyd, hogy menjen a maga útján. Mindenesetre ne búsulj sokáig, kössd le magad rendszeres testedzéssel, olvasással, tanulással, barátkozással, és egy-kettő azt veszed majd észre, hogy már másik fiú dobogtatja meg a szívedet.

Murci”

A hóvirág

Hol volt, hol nem volt... Volt egyszer egy birodalom, melyben a Hókirálynő uralkodott. Amikor kislánya született, hosszú fontolgatás után elnevezte Pehelykének.

Pehelyke fehér bőrű, hófehér hajú kislány volt. Fehér ágyacskában feküdt, fehér felhőtakaró alatt.

Amikor megnőtt, szokás szerint jönni kezdtek a kérők. Megjelent a Hold, de Pehelykének nem tetszett – kopasz, korhely, éjszaka nem alszik, nappal pedig eltűnik.

Betoppant a Napsugár, de Pehelyke neki is kiadta az útját. Oly forró szerelemmel ostromolta, hogy nem hihetett neki.

Dühbe gurult a Hókirálynő, és keményen rászólt a lányára:

– Ha nem tudsz férjet választani magadnak, majd keresek én.

Üzent a Szélnek, az égi kékség urának, akinek négy nőtlen fia volt. Vágtatott a Szél díszes szánon. Mint a csengettyűk, úgy csilingeltek a gyors csikók kantárjához fagyott jégcsapok. Pehelykét odaígérték a Szél legidősebb fiának, az Északi szélnek.

A boldog Hókirálynő készíteni kezdte a lány kelengyéjét. A dunákat és a párnákat puha hópihékkal töltötte meg, beszélgette a fehér felhőpedőket, a cérnaszálra csillogó gyöngyöket fűzve.

Pehelyke olyan volt, mint egy királykisasszony. Megérkezett a násznép. Pehelyke szíve nem örült, amikor az asztalnál a vendégek azt kiabálták: „Csókoljátok meg egymást!”, és az Északi szél hideg ajkával a szájához ért.

– Nem tudom szeretni – sóhajtott Pehelyke olyan halkán, hogy csak az édesanyja hallhatta.

„Nem lesz boldog a lányom!” – Az anyai szív megremegett.

Amikor javában folyt a multság, az ifjú férj odakiáltott a Déli szélnek, hogy játsszon valami táncnótát. Déli szél leült egy felhő szélére, kivette kebléből a dudáját, és belefújta. Ömlött a lány dallam, és Pehelyke táncra perdült. Körbeforgott és keringett, ezüstcipellőjének sarka kopogott.

Déli szél kék szemét Pehelykére vetette, és találkozott annak csillogó tekintetével. Még édesebben szólott a duda, egyedül Pehelykének, Pehelyke pedig csak a Déli szélnek táncolt.

– Lányom, lányom, fékezd a szíved! – könyörgött halkán a Hókirálynő, amikor Pehelyke mellette keringett.

De ki tud parancsolni a szívének, amikor felébred benne a szerelem?

Lehet, hogy az Északi szél semmit sem vett volna észre – úgy belemerült a Hókirálynővel való beszélgetésbe –, ha az irigy Nyugati szél oldalba nem döfi maró gúnyjal:

– A te Pehelykéd mindjárt elolvad öcsénk forró pillantásaitól!

Az Északi szél dühbe gurult. Öklével az asztalra csapott, és így kiáltott a Déli szélnek:

– Tedd el a dudádat, mert darabokra töröm!

A duda elnémult. Pehelyke zavartan bámult a Déli szél kék szemébe, mintha arról akart volna meggyőződni, vajon szerelme örök-e.

Csak akkor tért magához, amikor az Északi szél talpra ugrott, és ezt ordította:

– Ne feledd el, hogy a feleségem vagy, te pedig az öcsém, véd eszedbe, hogy ő nem a tiéd! Most pedig, Pehelyke, táncolj a fúrlýmra!

Újjait szájához tette az Északi szél, és olyan éleset füttyentett, hogy mindenkinek borsózdott a háta.

– Táncolj! Táncolj! – parancsolta Pehelykének. Pehelyke próbált megfordulni, de a lába jégcsappá változott: nem mozdult.

– Táncolj! Táncolj nekem! – ordította olyan dühösen Északi szél, hogy a hóház boltívei meginogtak. Pehelyke azonban csak állt, mint a sóbálvány.

– Hú-hú-ú, hú-hú-ú! – süvített Északi szél, és nagyot csördített övéből előrántott ostorával. – Déli szél öcsém, nem kegyelmezek rózsabokraidnak és almafáidnak! Ma éjjel rájuk lehelek, holnap hirtázhatsz a kiszáradt ágakon, és forró könnyeket onthatsz.

Mielőtt az Északi szél szavának állhatott volna, Pehelyke, látva a Déli szél fájdalmas arcát, hamar felhasította dunnáit, és a Déli szél kertjeit vastag hótakaró borította. Nem kellett már félni a rózsákat és az almafákat a szél jeges leheletétől!

Az esztét veszített Északi szél megpróbált bosszút állni Pehelykén. Ostorával feléje csapott, de Pehelyke ügyesen kitért az ütés elől.

Úgy látszik, a szerelem megsúgta a Déli szélnek, hogyan mentse meg, aki mindennél drágább lett szívének. Melléhez szorította Pehelykét, és elröpült vele a kertjei felé.

De hova rejtse a Déli szél Pehelykét a haragos Északi szél elől? Egy rózsabokor tövébe tette. Gyöngéden megcsókolta Pehelykét. Az olvadni kezdett az ölelésben, és harmatcseppként szívódott a földbe.

– Hol van? Mi lett veled? – rontott öccsére az Északi szél.

– Jaj, bátyám, nincs miért haragudnunk egymásra – felelte bánatosan az öccse. – Nézd, úgy fekszik, mint egy könnycsepp! Beszívódik a földbe.

A Déli szél időnként körüljárja rózsabokrokkal és almafákkal teli kertjeit. Tél végén vagy kora tavasszal leheletével felolvasztja a jégkérget, hogy kedvese szemébe nézhessen.

Az emberek, amikor meglátják a kicsi fehér virágot, megörvendenek; mint valami nagy eseményt, úgy mesélik egymásnak:

– Kinyílt a Hóvirág!

A tavasz első hírnöke

A hóvirág

egyformák. Az ilyen virágtakaró alkotóit lepelleveleknek nevezzük. Toktermése bogyószerű. A hóvirág évelő növény, mert hagymájából minden évben újra kihajt. Virágzása februártól áprilisig tart, leginkább üde és nedves lomberdőkben található meg.

És most lássuk, milyen szimbólumok, mítoszok fűződnek a hóvirághoz! A görög mitológiában e névhez (görögül: ion) fűződik a Danaidák Ősanyjának, lónak az alakja. A keresztény kultúrában pedig Máriát szokták hóvirággal ábrázolni; valamint egyúttal a remény és az elégtétel szimbóluma is, mert állítólag ez a növény vigasztalta látványával a paradicsomból kiűzött első emberpárt. Jelentése virágnyelven: „Örvendj a jelennek és a jövőnek, s a szomorú múlt emlékeinek ne engedj helyet a szívedben!”

A tavasz legelső virága. Hófehér színével a reményt és a tisztaságot jelképezi. Az ifjú szerelmes például kedvesének választhatja ajándékba. De inkább ne szedje le senki sem, és akkor továbbra is minden tavasszal örvendhetünk az erdőben ennek a kedves kis virágnak!

A tavasz ugyan nehezen akar megérkezni, ám ez a kedves kis fehér virág már előbújt a kertek alatt és az erdőben. Talán te is hallottál arról, hogy mostanában kipsztlulóban van a hóvirág, ezért, ha látsz is valahol, ne szedd le! Inkább anélkül ismerkedj meg vele közelebbről!

A hóvirág fehér virágai az üde, lombos erdők alján kora tavasszal, hóolvadáskor jelennek meg. A növénynek a föld felszíne alatt hagymája van, kezdetben ennek anyagaiból táplálkozik. A virág mellett a növénynek két levele is van, melyeknek több egyforma és egyirányba futó érük van. Az ilyen levelet mellékeresnek hívják.

A hóvirág zárvatermő növény, mert magvait a többi zárvatermőhöz hasonlóan zárt termőben alakítja ki. Virágainak takarólevelei

Papír hóvirág készítése

Ha még nem nyílik az erdőben, kertekben, csináljunk a szobába, szobában hóvirágokat. Papírból egyszerűen elkészíthetjük, aztán akár nőnap ajándéknak át is adhatjuk!

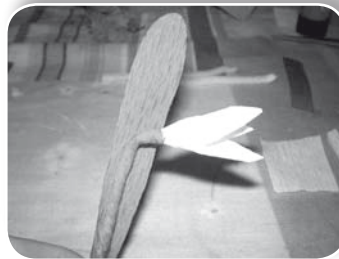
A hozzávalók: zöld és fehér krepp-papír, vékony drót, olló, stiftes ragasztó, vonalzó, vékony kötöződrót, tűzőhab, virágcserép, moha.

1. A fehér krepp-papírból 4 x 4 cm-es négyzetet vágunk, és összehajtjuk kétszer. Vagyis a két szélét középre. Majd levágjuk hegyesre az egyik végétől kb. 2 cm-re. Ezek lesznek a szirmok.

2. A drót végére csinálunk a krepp-papírból egy „gubacsot”, ez lesz a virág bibéje. Oda fogjuk, majd az előzőleg kivágott szirmot kicsit redőzve körbefogjuk rajta, a tövével szorosan körbetekerjük dróttal.

3. Betekerjük a szárat zöld krepp-papír csíkkal. Ehhez a stiftes

ragasztót jobb használni, mert a folyékony átáztatja a krepp-papírt, és csúnya lesz. Ráillesztjük a levelet, majd meghajlítjuk a virág fejét.

4. Készítünk még néhány szálat, a cserépbe tűzőhabot nyomkodunk, majd beleszurkáljuk a virágokat. A tűzőhabra takaróként mohát gyömöszölünk, végül eligazítjuk a virágokat, és kész!

Fecske Csaba

Március

Huss tél,
fuss,
fütyents március!
Rikkants rigó
vidáman:
élni jó!
Hó szaladjon,
rügy fakadjon,
zöldüljön a rét,
kölyökszel hordja szét
szántó-vetők víg énekét!

Kányádi Sándor

Márciusi versike

Tavaszt csörög a szarka,
tavaszt.
Zöldülni kezd a barna
haraszt.
Zsendülni kezd a zsenge
határ.
Erőre kap a gyöngö
bogár.
Szelidülnek az ordas
szelek.
Barkákat hány a bokros
berek.
Bukfencet vet a játszi
patak.
Már csak a hegyen látni
havat.

Keresztrejtvény

1	2	3	4	5		6	7	8	9	
10						11				GY
					12					
13	14		15	16			17	18	19	
20						21				
22					23					
24		25		26					27	
				28			29	30		
			31							

Két részeg beszélget:

- Te, én gondolkodtam, olyan jól megértjük egymást, legyünk barátok!

- ...

A válasz a rejtvényben lesz.

Vízszintes sorok: 1. A csattanó első része, 10. Kis Klára, 11. Egyes kagylókban is megtaláljuk, 12. Gyála eleje, 13. Lassan halad, 17. Ennivaló fordítva, 20. Mesterember (ék. h.), 21. Tengeri rabló, 22. Bibliai város, 23. Hiszékeny, 24. Uralom, 27. Az elején téved, 28. Belgrád hegye, 31. József Attila verse.

Függőleges sorok: 2. Pihen, 3. Zaj, 4. Y. R., 5. Tojás németül, 6. Elme, 7. Egy bánati helységből való, 8. A gyök középső része, 9. Hangtalan hon, 12. Gárdonyi Géza, 14. Szép Ernő műve, 15. Markó Béla, 16. Orbán Ottó, 18. Meggyőződés, 21. Bankbetét után jár, 23. Újak szerbül, 25. Tengeri hal, 26. Fordítva vízben él, 29. A földre, 30. Ajándékozik.

Betűrejtvények

1
 $\frac{\text{BARÁT}}{2}$

2
BARÁT

3
 $\frac{\text{DDD}}{2}$ NY

4
G
Ö KOR

Skandináv rejtvény (8.)

Rejtvényünkben egy időjárással kapcsolatos népi megfigyelést rejtettünk el.

	HARCIAS NŐ	KOSZTOLÁNYI-VERS	ELHAGYTA A SZERENCSE	KÖTŐSZÓ	1001	RÉGI HOSSZMÉRTÉK TE NÉMETÜL	
	NÉVELŐ	EVAD	ITTRIUM	INSÉG	ADRIAI VÁROS		
	ÁLLAMI BEVÉTEL (ÉK. H.)		C.Y. PAD KÖZEPE	AUSZTRIA	REPÜLŐ-TÁNYÉR		
	Ó SZERBÜL		„M”	SAS BETŰI FÖLDKÖZI-TENGERI KIKÖTŐ		KÉN	 ZS
OXIGÉN	4		„M”			EZ	
LÉTEZIK		JÓL VÁG	SZÉN			KI SZERBÜL	
	RECEPT		CSOKOR BETŰI			KÖLCSEY FERENC RÉGI FERFINÉV	
	1000						
Y. M.		50	HANGTALAN ROZI	VALAKI ANGOLUL	EGÁL EGYNEMŰI	RÁTONYI RÓBERT TÖRÖK-ORSZÁG	SZIGET SZERBÜL
NÁTRIUM		-KA, ...					RÁDIUSZ
	FIZETÉS				NEM ERRE		
	LUXEMBURG				ZÉRÓ		NULLA
							EGY
						ZOKOG	

Anagramma

B					TÁBOR
				L	DALOL
					SAKÁL
Y	O	U	N	G	
					PÁLYA
					RÉGIT
					JÁNOS
					TALÁL
		P			PLÁNE
O					RÁTOL
					TÖRÉS

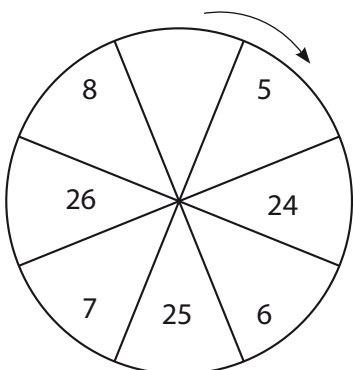
A szavak betűiből képezz új, értelmes szavakat, és írd be őket a rejtvényrácsba. Ha jól dolgoztál, akkor egy 210 éve született magyar matematikus nevét olvashatod a kiemelt oszlopban.

Betűpótlás

	A		O	
	E		É	
	E		Ö	
	E		Ű	
	I		E	

Írj oszloponként azonos mássalhangzókat az üres négyzetekbe úgy, hogy értelmes szavakat kapj megfejtésül.

Körszámtan

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást, erre kell rájónnod.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Se eleje, se vége

▶		E	B	A	
▶		R	U	L	
▶		Y	I	S	
▶		E	R	Ű	
▶		K	O	S	

Pótold a rejtvényben a hiányzó betűket elöl és hátul. A kiemelt oszlopokban két „meleget” hozó névnek kell kialakulnia.

Lóugrásban

	1		2		3			
A	N	S	R	N	Z	V	S	Á
E	●	R	S	●	O	A	●	Á
A	Ő	Y	M	I	Ő	C	R	K

Három virágnevet találsz a rejtvényekben, ha a lóugrás szabályai szerint fejtetted őket.

Megfejtések

A 6. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Kinyitom az ablakot, és úgy.

Betűrejtvények

1. erdélyi, 2. román, 3. katalán, 4. osztrák

Keresztszámok

2 5 6

1 3 4

8 7 9

44 – a számjegyek összege

Betűsakk

Előbb járjon az eszed, azután a nyelved.

Játék a szavakkal

Bajmok

Kitöltőcske

Ludas

Lóugrásban

1. korcsolya, 2. gördeszka

A 7. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Én is bicegnék.

Betűrejtvények

1. embertelen, 2. kabaré, 3. kabalababa, 4. elbeszél

Anagramma

Lovas Ildikó

Betűdominó

Aki keres, az talál.

Szóbetoldó

LAK

Keresztszavak

Vízszintes sorok:

lepedő, szünet

Függőleges sorok:

repülő, csengő

Lóugrásban

1. köménymag, 2. kakukkfű

Játék a szavakkal

1. gólya, 2. medve, 3. pók, 4.

számár, 5. béka, 6. csiga, 7.

tyúk, 8. lúd

Attila, a hunok csillaga

Írta: Kiss Ferenc
Rajzolta: Fazekas Attila

19 BUDA FÜRGÉN AZ ASZTALHOZ UGRIK, FELKAPJA A KARDOT, ÉS...

A HADISTEN KARDJA AZ ENYÉM!

AZT KÖTVE HISZEM!

A KÉT TESTVÉR VADUL ÖSSZECsap. BUDA HIRTELEN MEGÉRTI ÖCSE SZÁNDÉKÁT, S RÁDÖBBEN, HOGY MILYEN BOTORUL, SÉTÁLT BELE A NEKI ÁLLÍTOTT CSAPDÁBA.

DE MÁR KÉSON.

MAGA KERESTE A BÁT.

20 ALIGHOGY BUDA KISZELVEDETT, ÁTILÁ FÁPALOTÁJÁBAN FELSÍR EGY CSECSEMŐ.

RÍKA KIRALYNE! FIAD SZÜLETETT!

EGYEDURALKODÓKÉNT ÁTILÁ VÉGIGRABOLTA A FÖLDRENGÉS SÚJTOTTÁ KELETRÓMAI BIRODALMAT, MAJD AZ ADÓJÁT A KÉTSZERESÉRE EMELTE.

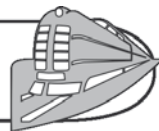
...S VÉGEZETŰL AZ ÉN URAM AZT ÜZENI, ADD KI A HÁLATOK BÚJKÁLÓ HUNOKAT, HOGY AZOK TÖBBÉ ELLENÉ NE FORDULHASSANAK!

II. THEODOSIUS DÖBENTEN HALLGATJA IDEK KAPITÁNYT. AZ ÖRDÖG VIGYE A SZÓKEVÉNYEKET, DE HOGY MEG TÖBB PÉNZT ADJON EZEKNEK A KAPZSI BARBÁROKNAK...

TŰL MAGASAN ÁLL MÁR A HUNOK CSILLAGA!

(Folytatjuk)

Szikrázó napsütés télen is

Ciprus az a sziget, ahová nyáron is, télen is érdemes elutazni. Nyáron aranyhomokos strandjéért, s mert itt vannak a legmenőbb bulizó helyek. De a szikrázó napsütésért és a különleges kulturális emlékekért télen is jó idelátogatni – a legrégebb római kori mozaikok és a fantomvárosok földjére.

A finom, fehér homokos part, a türkizkék tenger, az égbeszökő, vastag törzsű pálmák, a faszélen sült szuvalaki illata, a tüzes borok és a görögös ritmusok hangjai a legvonzóbb turistaparadicsomok egyikévé teszik Ciprust. De aki a hegyekben szeret kirándulni, vagy több ezer éves műemlékek közt bolyongana, az is talál látnivalót. Karnyújtásnyira vannak a közel-keleti partok – ez itt a mesés Kelet kapuja.

Aki semmit sem tud a ciprusi viszonyokról, annak is feltűnik egy-két furcsaság. Például a sok katona, a támaszpontok és az, hogy a városok műemlékekkel teli központja sok helyen elhanyagolt, a falakból nőnek ki a fák, a romok mögött nincs élet. Vannak tájak, ahol a fantomlét az egész településre kiterjed, ilyen például Famagusta, amely Európa legszebb aranyhomokos strandja – lehetne, ha nem lenne a senki földje. Szerencsére van azért hozzá foghatóan gyönyörű üzemelő strand is Cipruson, nem egy, például a fővároshoz, Lamacához közeli Agia Napa üdülfalu, ahol a strand folytatásában egyik gondosan ápolt pálmafás, szökőkutas kert a másikat éri, és mindegyik végében négy- vagy ötszallagos szálloda várja a vendégeket. Még télen is – a januárt leszámítva –, hiszen a mediterrán klímának köszönhetően a tenger sokáig őrzi a húsz Celsius-fok körüli kellemes melegét.

Kísérő idegenvezetőnk, a magának ciprusi párt talált Kalmár Melinda ilyenkor „téli” is reggelente a tengerben úszással kezdi a napot. Akármire nem cserélte volna le a hazáját, csak egy ilyen földi Paradicsoméért.

Agia Napa télen szinte kihalt, mert a végtelen krumpliföldekre és az aprócska halászfalura rátelepülő, nyáron pezsgő üdülfőhelynek alig van saját lakossága. A Thalassza Múzeumba viszont ilyenkor jó menni, mert szinte magunk vagyunk. Itt látható a világ legrégebbi kereskedelmi hajóroncsa a hellenisztikus időkől, és az alig nyolcvan centi magas minielefántok és -vázilovak Ciprus földjén talált és preparált példányai, egy varázslatos liliputi világ maradványai.

Akiket 35 éve hazavárnak

Persze hamar a tiltott zónákra terelődik a szó, és Melinda beavat minket a sziget tragédiákkal teli, rejtelmes világába. A hosszú török uralom után Ciprus angol gyarmat lett, 1950-ig. A britek gondosan ügyeltek arra, hogy olyan alkotmányt hagyjanak a cipriótákra, amellyel a görög-török keveredésből létrejött népesség megosztható. Ki is tört a balhé bő egy évtizeddel később, gyilkos polgárháború dúlt, míg végül a nemzetközi erők beavatkoztak. Azóta állomásoznak ENSZ-katonák Ciprus földjén, és azóta különültek el minden városban a görög

és a török ciprióták. A kedélyek azonban nem csitultak: görög felszabadítási mozgalom, merényletek, összetűzések, katonai puccs. Végül 1974 júliusában Törökország katonákat, majd anatóliai telepéseket küldött a szigetre, földuzzasztva a törökök számarányát, és a terület 33 százalékát lekanyarítva önálló ciprusi török államot hozott létre, amit hivatalosan egyetlen ország ismer el: Törökország. A lakosság egyharmada menekült lett, 1491 ember pedig eltűnt. Az érintett családok azóta is hiába várnak életjelet eltűnt hozzátartozójukról. Melinda férjének családjában egy asszony 35 éve várja mindennap megterített asztallal a fiai. 1974-ben lett kísértetváros a turistaparadicsom, Famagusta is – 48 luxusszállodáját benőtte a gyom, és erre a sorsra jutott az ország területének 2,7 százaléka –, a semleges övezet.

Az izgalom kedvéért átruccanunk egy kicsit a kettészelt Nicosiában a ciprusi török földre: Európából Ázsiába. Ideiglenes vízumot is kapunk erre az órára, külön kis papírra pecsételve. Török zene, faszén illata, olcsó aranyat kínáló árusok a bezárt szeráj környékén, és ahogy a műezzin hívogató éneke felé megyünk, egyszer csak eléink magasodik az Agia Sophia hatalmas gótikus katedrális, melyet török imaházak alakítottak, a megcsontított tornyok helyére minaretet építve, a bejáratot őrző szentek szobrai kivájjva. Ilyen sajátságos öszvérműemlékből nincs sok a világon.

Gigantikus cserepek, agyagkatonák és Lady Lempa

Visszaérve Európába, betérünk a nicosiai régészeti múzeumba. Amilyen kicsi, olyan nagy értékeket rejt. Az egészen korai időkől megismerkedünk Lady of Lempával, az ötezer éves ősnővel, az elől-hátul nagy fenekű, fallikus szimbolikát is magán hordozó termékenység-istennővel. Stilizált ábrázolásait szobor és ékszer formában szinte mindenütt meg lehet vásárolni a szigeten. A különleges formájú és díszítésű, háromféle színárnyalatban pompázó

cserépedények, és a híres kínai agyaghadzsereggel egyidős, közel ezer terrakottaszobrocska (a másik ezer persze a British Múzeumban látható) egyedülálló értékei a múzeumnak. Aki a pikánsat szereti, örömmel fogja fölfedezni a Janus-arcú kőfaragványt, melynek „publikus” fele egy férfifejet ábrázol, a gyerekeket viszont nem árt távol tartani a hátsó oldalától, amelyen merész szexjelenet látható.

A sziget híres az agyagművészegről, Phoini faluban látogatható a méretét tekintve Guinness-rekorder tárolóedényt készítő család üzem kis házi múzeuma is. Az óriási edények alkotói századokon át inkább a megrendelés helyére mentek, csak hogy ne kelljen szállítani a gigantikus cserepeket, amelyekben még szanázni is lehetett.

Ciprus a pompázatos római kori mozaikok földje is. Feltétlenül érdemes megnézni Kurion 1600 éves romvárosában a Római Birodalom utolsó korszakából fennmaradt mozaikpadlózatot. Pafosz archeológiai parkja pedig világörökségi védelem alatt áll, az ott látható, Kr. e. 5. századi mozaikoknak köszönhetően. Az ötmilliméteres kockákból kirakott mitológiai jelenetek csodálatos épségben, eredeti színüket megtartva ragyognak ma is. A legnagyobb érték a helytartói palota egyik kör alakú termékek padlózata, amely a Thészeusz-jelenetet ábrázolja – amint lesújt a Minótauruszra –, körben labirintusmintázattal.

Az ókori emlékek mellett a keleti kereszténység középkori nyomai is különleges kulturális értékei Ciprusnak – a legérdekesebb Szent Neofitosz 12. századi freskókkal díszített barlangja. A történetirő askéta negyvenévesen költözött be a barlangba, és ötven évet élt ott, közben megírta korának történetét, amely a 11. századi Ciprus egyetlen hiteles írott forrása.

Fereteges élő népzenei szolgáltató étteremben töltjük az időt gépünk késő éjszakai indulásáig. A helyiek türelmes elnézéssel segítik táncra emlékeztető botlodozásunkat – földereitettük pár órára a csendes téli estélyüket.

Mihalicz Csilla

Gazdákra találtak a csillogó medvék

Lezárult az idei Berlieni Nemzetközi Filmfesztivál, amelyen Ezüst Medvével tüntették ki Fliegauf Benedek magyarországi rendező Csak a szél című alkotását.

A sorrendben 62. berlini fesztiválra összesen 6712 alkotást neveztek be, és ezek közül 395-öt mutattak be. Az sem kizárt, hogy rekord nézőszámmal zárult, hiszen félidőben 250 ezer látogatót jegyeztek. A seregszemle utolsó napja hagyományosan a közönségé volt. A fesztivál vendégei között láthattuk Angelina Jolie-t, Christian Bale-t, Steven Soderbergh-t, Sáhruh Khánt, Michael Fassbendert, Antonio Banderast, Salma Hayekot, Mads Mikkelsent és Billy Bob Thorntont is.

A legjobb filmnek járó Arany Medvét a Mike Leigh brit rendező vezette zsűri Vittorio és Paolo Taviani olasz fivérendezők Cesare deve morire (Caesarnak meg kell hálnia) című alkotásának ítélte oda. Filmjük valójában Shakespeare Julius Caesar című darabjának modern feldolgozása, egy olasz börtön szigorított szárnyában raboskodó foglyok és egykori rabok főszereplésével. A fivérek, elmondásuk szerint, nem számítottak arra, hogy filmjük ekkora sikert arat, és elér a nagyközönséghez. A díjátadón azt is mondták, hogy nehéz megszólalniuk.

Lélekg hatoló történet

Az Ezüst Medvét **Fliegauf Benedek**, vagyis Bence kapta, mivel állítólag mostanában ezt a nevet használja. Számára sikeresen zárult az idei „medvevadászat”. Fliegauf Benedek rendező, forgatókönyvíró Budapesten született 1974-ben. Egyike a fiatalon sikeressé vált filmrendezőknél, még úgy is, hogy 2002-ben a felvételi vizsgán elért maximális pontszám ellenére sem vették fel a budapesti Színház- és Filmművészeti Egyetemre. Ez sem állította le, hogy az elkövetkező években díjat díjra halmozzon: a 2003-as Rengeteg és a 2004-es Dealer is jelentős szakmai elismeréseket ért

el. Egyébként Fliegauf Benedek 2005-ben az Európai Filmek palicsi Fesztiválján a filmkritikusok díját kapta az említett Dealer alkotásért, a következő évben pedig a fesztivál egyik zsűritagja volt.

A rendező a berlini fesztiválon az Ezüst Medve-díjat átvéve azt hangsúlyozta, hogy fantasztikus embereket ismert meg a film forgatásán, és ezzel nemcsak a stábra, hanem a munkájukat segítőkre, például a szociális munkásokra is gondolt. Reményét fejezte ki továbbá, hogy a díj révén az ő munkájuk is nagyobb támogatást kap. Filmje ugyanis a 2008–2009-es magyarországi romagyilkosságok hatására született, és amatőr színészekkel készült. Az alkotás egy roma család egyetlen napját mutatja be kora hajnaltól késő éjszakáig. Az Ezüst Medvét magyar kollégájának Aszgar Farhádi iráni rendező adta át, aki tavaly Nader és Simin: Egy elválás története című alkotásával nyerte el az Arany Medvét.

Dieter Kosslick fesztiváligazgató a legjobb filmnek járó Arany Medvéért versenyző alkotásokat bemutatva azt mondta, hogy Fliegauf Csak a szél című filmje „lélekg hatoló történet”.

Be nem vált jóslatok

A díjazottak listája némi meglepetést váltott ki. A találgatásokra rációval nem Nina Hoss, a Barbara főszereplője, és nem is Léa Seydoux francia színésznő, hanem Rachel Mwanza, a Rebelle című film főszereplője kapta a legjobb színésznőnek járó Ezüst Medvét. Kim Nguyen kanadai rendező filmje egy gyerek katonáról – egy kislányról – szól. Mwanza

amatőr színészként forgatta a filmet, amely az ő életének sötét pillanatait eleveníti fel. A színészek közül Mikkel Bo Farsgaard diadalmaszkodott az En kongelig affære (A Royal Affair) című filmben nyújtott alakításával. A legjobb rendezőnek járó Ezüst Medvét a német Christian Petzold kapta Barbara című filmjéért.

Dieter Kosslick fesztiváligazgató a seregszemle legjobb pillanatai között említette az életműdíjjal – Arany Medvével – kitüntetett **Meryl Streep** látogatását.

Pattinson sünífrizurával

Ezen a fesztiválon volt a Magyarországon forgatott, Robert Pattinson főszereplésével készült Bel Ami világpremierje is, amely a rendkívül népszerű színész újabb próbálkozása arra, hogy eltávolodjon a Twilightos vámpírfigurától. A filmet ugyan versenyprogramon kívül mutatták be, de a Bel Ami készítőinek, szereplőinek és a Pattinson-rajongóknak így is csalódnuk kellett. A kritika első körben többnyire lehúzta a filmet, és Robert Pattinson alakítását is. Azt is szóvá tették, hogy Rob túl modern ábrázatú egy kosztümös filmhez. Viszont nemcsak hozzá, hanem a filmben szereplő, egyébként elismert színésznőkhöz sem volt egy jó szavuk sem. Szerintük Christina Ricci, Kristin Scott Thomas és Uma Thurman infantilis és semmitmondó játéka sem válik a film erényére, ugyanakkor silány a rendezés, mert a történet teljesen elveszik a sok hancúrozás és meztelenkedés között. Mindez persze nem tántorítja majd el a vérbeli Pattinson-rajongókat attól, hogy megnézzék a kedvencükkel készült filmet. A rajongókat most egyébként is az foglalkoztatja legjobban, hogy Rob miért vágta le a haját. A berlini filmfesztivál vörös szőnyegén ugyanis sünífrizurával jelent meg.

Összeállította: L. M.

A kiadatlan lemez

Egy skót múzeum lehet az új tulajdonosa Michael Jackson kiadatlan lemezének, amely Robert Burns művein alapul. A 18. századi skót költő által inspirált albumot Jackson a barátjával, David Gesttel készítette, a feltételezések szerint körülbelül húsz éve az otthonában, de 2008-ig még csak a létezéséről sem lehetett tudni. A popsztár életművének talán legfurcsább darabjából az eredeti tervek szerint egy musical készült volna Gene Kelly rendezésében, Anthony Perkins produceri irányításával, azonban

Perkins 1992-ben bekövetkezett halála után ezt az ötletet félretették, a felvételek pedig fiókba kerültek. Mivel Jackson örökösei sem tervezik a kiadásukat, Gest most úgy döntött, hogy az ayrshire-i Robert Burns Múzeumnak ajándékozza őket:

– David felajánlotta, hogy eljuttat hozzánk egy kópiát. Ha kiadnánk, felhívhatnánk az emberek figyelmét Burnsre, és bemutatnánk, hogy még mindig milyen nagy a hatása világszerte – mondta a múzeum igazgatója.

Whitney temetése

Természetesen nem múlhatott el botrány nélkül. Az énekesnő legnagyobb slágerei szóltak, miközben Whitneyt örök nyughelyére kísérték. Habár a ceremónia zárt körű volt, az utcán tízezrek gyűjtöttak gyertyát az aranytorkú sztáért. Az exférje, Bobby Brown viszont még a szertartás megkezdése előtt kiharazott a templomból, mert nem tetszett neki az ültetési rend, végül mégis lenyugodott, és visszaszállt a helyére. Később mindezt így kommentálta:

– A gyermekeim és én meghívást kaptunk exfelségem, Whitney Houston temetésére. Biztonsági őrök kísérték minket a helyünkre, majd még háromszor átültettek bennünket. Nem értem, hogy miért bántak így a családommal, és miért kérték állandóan, hogy ülünk máshova, mikor a többi vendéghez oda sem mentek. Ráadásul azt sem engedték, hogy odamenjek a lányomhoz, Bobbi-Kristinához. Ezek után megcsókoltam az exfelségem koporsóját, de jobbnak láttam elhagyni a helyszínt, mert nem akartam jelenetet rendezni – mondta a temetés után Bobby Brown.

Whitney temetésére sok híresség volt hivatalos, és többen beszédet is mondtak az énekesnő emlékére. Kevin Costner a Több, mint testőr című film forgatására emlékezett vissza, Alicia Keys barátjának és mentorának ajánlotta dalát, de Stevie Wonder is a zongorához ült, hogy dallal búcsúzzon Whitneyről.

Cseresznye utódja

A Tankcsapda rajongóit mostanában az foglalkoztatta leginkább, hogy ki lesz Cseresznye utódja. Lukács Laci és Fejes Tamás meghozta az új gitáros személyét érintő döntést, amit hivatalos nyilatkozatban tettek közzé:

„A Tankcsapda számára az elmúlt hetek legfontosabb kérdése az volt, hogy a Cseresznyével történt különválást követően ki lesz a zenekar új gitárosa.

Most nem mélyedünk bele jobban az utóbbi hetek történéseibe, de a lényeg; úgy döntöttünk, hogy a közös munkát a Zanzibar és a Mafia egykori gitárosával Sidlovics Gáborral folytatjuk tovább” – jelentette be a csapat.

Ezek után az együttes Sidivel kiegészülve stúdióba is vonult, és új dalokon kezdtek dolgozni, amelyhez a terveik szerint, még a tavaszi turnét megelőzően klipet is forgatnak.

Seal zsűrizik

Aválófélben lévő énekes úgy döntött, hogy elhagyja ausztráliai turnéját, és minden idejét a The Voice című valóságshownak szenteli. Keith Urban és Joel Madden (Good Charlotte) mellett ugyanis Seal kérték fel, hogy zsűrizzen a The Voice című tehetségkutató show ausztrál verziójában. Az énekes örömmel mondott igent a felkérésre, és hangsúlyozta, hogy szeretné minden idejét a műsornak szentelni. Ezért jelentette be azt

is, hogy elhagyja a következő két hónapra tervezett ausztrál fellépéseket, amiket majd áprilisban pótol. Érthető is, hogy Seal szeretné kicsit lekötöni a gondolatait, hiszen Heidi Klummal nemrég jelentették be válásuk

szándékát. A mindig is álompárként emlegetett két híresség 2005-ben házasodott össze. Négy gyermekük van: Henry, Johan, Lou és Leni. Utóbbinak az apja ugyan Flavio Briatore, de Seal még 2010-ben a nevére vette.

Szökőnap

Február – mely nemcsak azért, mert szökőévet írunk, hanem a nagy hó és a kemény fagy által kikényszerített rendkívüli szünet miatt is – igen hosszúra nyúlt, az idén 29 napos volt. Igen ám, de az a bizonyos „fölösleges nap” mégsem a huszonkilencedike. Hogyan? Hát így:

Rómában i. e. 46-ban Gaius Iulius Caesar megreformálta a római naptárt, és helyette bevezette a róla elnevezett – részben még a 20. században is érvényes – időszámítást. 1582. II. 24-én XIII. Gergely pápa bevezette a róla elnevezett Gergely-naptárt, amely október 4-én átlépett 10 napot. Az idő múlásának kiszámítására különböző módszereket dolgoztak ki. Néhány nép a világ teremtésétől számította történelmét: a zsidók i. e. 3761-re, a bizánciak i. e. 5509. szeptember 1-jére, az alexandriai időszámítás megalkotói pedig 5492. május 25-re tették ezt az időpontot. A rómaiak i. e. 753-mal, városuk megalapításának évével kezdték időszámításukat. Az egyiptomiak új időszámításba kezdtek minden dinasztia-váltással, a párhosok, bithüniaiak és a szeleukidák első uralkodójuk trónra lépésének évétől kezdve számoltak. Az egyes időszámítások viszonyítását bonyolulttá tette az évek eltérő hosszúsága. Egy holdév 354, egy napév kb. 365 napból áll, ezért iktatott be néhány naptár szökőnapot. 1582. október 4-én a legtöbb katolikus országban életbe lépett a XIII. Gergely pápa által elrendelt és róla elnevezett gregoriánus naptárreform (Gergely-naptár), amely szerint 1582. október 4-ét közvetlenül 1582. október 15-e követte. A naptárreform a Julianus-naptár bevezetése óta a napév és a naptári év eltolódásából adódó tíznapos időeltolódást szüntette meg. Megtartották azt a szabályt, hogy minden olyan év, amelynek utolsó két számjegye négyvel osztható, szökőév legyen. Ha minden 400 évben három szökőévet kihagynak, akkor a naptár még jobban hozzáigazodik a napévhez,

így az eltérés csak 3333 évenként egy nap lesz. A Gergely-naptárt 1585-ben a legtöbb katolikus ország átvette. Oroszországban 1700. január 1-jén I. (Nagy) Péter cár, hogy országát felzárkóztassa Európához, a napév szerinti időszámításon alapuló julián naptárt vezetete be, amely a bizánci időszámítást váltotta fel. Kelet-Európa és a Balkán-félsziget ortodox vallású országaiban is a régi julián naptárt használták: Oroszországban 1918-ig, Görögországban 1923-ig, Romániában 1924-ig.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatási, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Nonprofit Zrt.

Szekeres László
Alapítvány

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása
☎ (024) 555-765 Koradjordje Uf 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

65 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvoda Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. megbízott igazgatója: **Bordás Győző** ■ A Magyar Szó napilap megbízott főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária, † Barácius Zoltán ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belső kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szek@jopajtas.info ■